

Dundadznieks

Nr. 8 (65) augusts 2007

Dundagas pagasta padomes izdevums

2. lpp. Kolčiņi brauc duņdžiņus lūkoties.

3. lpp. Atdzimst teātris!

4. lpp. Sīrupfabrika — kādu to atceramies un mīlam.

5. lpp. Dzērvies ciems — ciems, kura nav.

6. lpp. Melnā bruņinieka vērojumi Peipusa krastā.

7. lpp. Latgalē, Lietuvā, Spānijā.

8. lpp. Kā Jānis Lodziņš raudzīja par brigadieru būt.

Beāte — dundadzniece no Īstonas

Šovasar Dundagā iepazīnos ar jauku meiteni — Beāti Liepiņu no ASV. Viņa ir dzimusi dundadzniece un ik pa laikam ciemojas Dundagā, kur dzīvo meitenei mīļi cilvēki — vecmāmiņa un krustmāte. Beāte Dundagas vidusskolā ir mācījusies 3 gadus, pēc tam kopā ar māmiņu levu un viņas vīru Deividu Kreiheltu pārcēlās uz dzīvi Amerikā, kur pavadījusi jau 5 gadus. Tā kā Beāte būs 9. klases skolniece un tuvojas septembris, runājam par skolu un dzīvi Dundagā un Īstonā.

— **Kā esi iedzīvojusies Amerikā?**
— Pirmajā skolas dienā Īstonā (Pensilvānijas štatā. — Red.) viss likās tik liels, cilvēki — sveši. Taču iejutos ātri, jo skolēni bija draudzīgi, skolotāji — laipni. Angļu valodu sāku apgūt, kopā ar māsiņu peldoties viņas mājas baseinā. Kad sāku mācīties 4. klasē, apmeklēju angļu valodas kursus. Runāt mācījos pusotru gadu.
— **Vai atšķiras skolas Īstonā un Dundagā?**

— Ievērojami. Īstonā ir 3 skolas, katrā no tām mācās bērni atšķirīgā vecumā: no bērnudārza līdz 5. klasei, no 6. līdz 8., no 9. līdz 12. klasei. Nezinu, cik skolēnu būs jaunajā skolā, bet iepriekšējās mācījās ap 600. Mums nav audzinātāju, bet gan pārbaudītāji — *homeroom teacher*. Astotajā klasē bijām 200 skolēni, kas pa divdesmit trīsdesmit sadalīti katrs savā klases telpā. Katru gadu mainās gan *homeroom teacher*, gan klases biedri. Stundās un eksāmenos, piemēram, matemātikā lietojam kalkulatoru un zīmuli, lai vieglāk izdzestu kļūdas. Kad rakstām ar pildspalvu, skolotāji dusmojas.

Jā, pirmajā skolas dienā neviens nepucējas un nenes ziedus skolotājiem. Mums izdala grāmatas un sāk mācīt.

Ja gribi studēt, tad divpadsmit klases noteikti jābeidz. Citādi varbūt atradīsi vietu *Makdonaldā*, bet citās darba vietās prasa augstāko izglītību. Divpadsmito klasi spēj pabeigt katrs.

Pagājušogad mācījāties no 28. augusta līdz 7. jūnijam. Vēl mums ir rudens un ziemas brīvlaiks, katrs 10 dienas, bet pavasarī — piecas dienas. Uz skolu neejam valsts svētku dienās, arī, kad daudz sniega vai plosās vētra. Pēc tam šīs dienas pieliek klāt

jūnijā un iznāk mācīties ilgāk.

— **Kā vērtē zināšanas un prasmes tavā skolā?**

— Pēc līmeņiem, kam atbilst noteikti procenti. Visaugstākais ir A līmenis, tam atbilst 90 — 100%. Es visaugstākos saņēmu algebrā, dabaszinībās un vēsturē. Vērtējums bija, sākot no 95 uz augšu. Starp 200 astotās klases skolēniem tas bija vislabākais. Citos priekšmetos vērtējums arī atbilda A līmenim, tikai tur saņēmu no 90 līdz 95 procentiem.

— **Vai esi ieguvēja, mācoties Īstonas skolā?**

— Noteikti. Dundagā būtu palaidusies slinkumā. Īstonā ir daudz stingrāka kārtība. Pēc 11. septembra

notikumiem mūsu skolas durvis ir ciet. Ārā tikt var, bet iekšā, nospiežot kodu, ko zina tikai skolotāji un darbinieki. Ja bērnam pakaļ atbrauc vecāki, viņi arī nospiež pogu un piesakās. Mēs nedrīkstam iet ārā. Nav jau arī, kur iet: apkārt ceļš. Ārpusē notiek tikai sporta stundas.

— **Ko nedrīkst darīt tavā skolā?**

— Košlāt gumiju. Mums neļauj ņemt līdzī uz skolu mobilo telefonu un fotoaparātus. Ja ir līdzī, nedrīkst tos lietot. Tāpat neļauj meitenēm staigāt ļoti īsos svārkos un topiņos ar atkailinātiem pleciem un vēderiem.

— **Vai daudz tādu skolēnu, kas šos noteikumus pārkāpj? Vai viņus soda? Vai pašai arī gadījies pārkāpt kādu noteikumu?**
— Pārkāpj daudz. Viņus sūta uz biroju, no turienes zvana vecākiem. Esmu slepus košlājusi gumiju, tā dara daudz, bet parasti nepieķer. Reiz tomēr nonācu birojā. Biju uzvilkusī nepareizās kurpes, tādas, kas bojā paklāju. Es un vēl kāda meitene, abas nonācām soda istabā, nelielā telpā, kur nedrīkstējām runāt. Pie mums sēdēja kāds skolotājs, kam mūs bija jāuzrauga, bet viņam mūsu pārkāpums šķita muļķīgs, tāpēc viņš ļāva runāt. Par laimi, māsīca man izlīdzēja ar citu apavu pāri, tā ka ilgi tur neuzturējos.

— **Kā Īstonā skolēni izturas pret skolotājiem?**

— Laipni, ar cieņu. Citādāk nemaz nevar: ja skolotājs sadusmosies, viņš sūtiš uz biroju, bet no turienes zvaniš vecākiem. Var atstāt pēc stundām. Daudzi vecāki skolotājus atbalsta. Ja skolēni sakaujas, atnes ieročus, apdraud citus, piemēram, draud otram ar zīmuli izbakstīt acis, tad var izmest no skolas uz dažām die-

telpā, kur nedrīkstējām runāt. Pie mums sēdēja kāds skolotājs, kam mūs bija jāuzrauga, bet viņam mūsu pārkāpums šķita muļķīgs, tāpēc viņš ļāva runāt. Par laimi, māsīca man izlīdzēja ar citu apavu pāri, tā ka ilgi tur neuzturējos.

— **Kā Īstonā skolēni izturas pret skolotājiem?**

— Laipni, ar cieņu. Citādāk nemaz nevar: ja skolotājs sadusmosies, viņš sūtiš uz biroju, bet no turienes zvaniš vecākiem. Var atstāt pēc stundām. Daudzi vecāki skolotājus atbalsta. Ja skolēni sakaujas, atnes ieročus, apdraud citus, piemēram, draud otram ar zīmuli izbakstīt acis, tad var izmest no skolas uz dažām die-

Redaktora ziņa

Savējiem

Atvaļinājuma sākumā ar ģimeni nu jau ierasti paceļoju pa Latviju. Šoreiz — pa Latgali. Lielisks pasākums, un visskaistākais mūs sagaidīja pašās beigās — pie podnieka Ēvalda Vasiļevska. Teicams sava aroda meistars, savdabīgs filozofs, asprātīgs sarunu biedrs. Divreiz nedēļā kurina cepli, pārējā laikā kopj ainavu — gadu desmitiem. Blakus Vasiļevska dzīvesvietai Kaunatā atrodas Lielais liepu kalns — trešā augstākā virsotne Latvijā. Mūsu tikšanās noslēgumā, kad ceplis jau atvērts, melnās māla krūzes, podi un vāravnieki izņēmti, atdzisuši un kļuvuši par klātesošo īpašumu, meistars smaidot sa-

ka: «Es esmu lokālpatriots. (Citiem vārdiem: par savējiem stāvu un krītu.) Es Lielajā liepu kalnā paklusām zemi nesu augšā.»

Gaiši un asprātīgi! Un ar mīlestību. Tik vien jau mums katram savā vietā vajadzētu — darīt savu darbu un tad vēl savā *augstienē*, kas pagaidām nav pati ievērojamākā Latvijā, paklusām nest zemi augšā. Tik naivi, tik malēnieciski, tik rotaļīgi! Tik bezgala vienkārši. Bet, ja jums tas neizdodas, tad aizbrauciet pie Ēvalda Vasiļevska. Stundīņa pie atskabargainā un atjautīgā meistara — vislabākās zāles pret nikulību.

Alnis Auziņš

nām. Nedrīkst izmantot pat ūdenspistoli.

— **Vai kādreiz izslēdz no skolas pavisam?**

— Ja ir neattaisnoti kavējumi. Drīkstam neattaisnoti kavēt tikai kādas divdesmit trīsdesmit stundas. Ja skolēns grib braukt līdzī vecākiem kaut kur stundu laikā, skola lemj, vai dot atļauju. Vēl var izslēgt par nopietnu citu apdraudēšanu.

— **Vai lielajā skolā kaut kas mainīsies?**

— No 9. līdz 12. klasei būs lielāka brīvība: ļaus košlāt košlājamo gumiju, varēsim nest līdzī somas no viena kabineta uz otru, tikt ārā no skolas arī pa dienu, būs garāki starpbrīži, pret mums izturēsies kā pret pieaugušiem cilvēkiem, nevis kā pret bērniem. Meitenes gan nedrīkstēs vilkt šortus un ļoti īsus svārkus.

— **Kas vēl notiek skolā?**

— Gandrīz katru piektdienu no astoņiem līdz desmitiem vakarā varam dejot diskotēkā. Apmeklējam teātra izrādes Īstonā. Dodamies ekskursijās. Katru gadu 8. klases skolēni brauc uz Pensilvānijas atrakciju parku 2 stundu brauciena attālumā no Īstonas. Tā tuvumā ir visiecienītākā ASV šokolādes fabrika *Hershey Park*. Ekskursiju rīko vecāki un skolotāji. Mums, visiem 200 skolēniem, bija pagatavoti vienādi kreklīņi dzeltenā krāsā. Tā mūs ātrāk var ieraudzīt. Mums atļāva sadalīties grupiņās un milzīgajā parkā iet, kur vien vēlamies. Man vislabāk patika karuseļi.

— **Vai skolā darbojas skolēnu parlamentis?**

— Tagadējā skolā tāds ir. Tajā katra klase ievēl 2 skolēnus, pēc tam šie skolēni — prezidentu un viņa vietnieku. Parlaments rīko pasākumus, tas ir arī veids, kā noteikt skolas populārākos skolēnus.

— **Ko tu dari brīvā laikā?**

— No 8.00 līdz 15.00 man ir stundas, pēc tam mācos. Asto-

tajā klasē vēl spēlēju flautu, bet nākamajā mācību gadā vairs to nedarīšu, jo būs vairāk jāmacās.

— **Ja salīdzina Dundagu un Īstonu...**

— Te ir vairāk brīvības — cits citu pazīst, visur var ar kājām aiziet. Īstonā mani mamma ved ar mašīnu. Dundagā daba tuvu, skaista ainava, ļoti svaigs gaiss. Īstonā visur ceļi, mājas, maz zaļumu, gaiss piesārņots. Te ir zaļumballes, kur aiziet un satikties ar draugiem, tur tādu nav.

— **Par ko tu vēlētos kļūt?**

— Par juristi. Tad es aizstāvētu cilvēkus. Labs jurists arī saņem lielu algu. Vēl mani interesē politika. Labprāt kļūtu par gubernatori. Prezidente nevarētu būt: neesmu dzimusi ASV. Brālim Tālivaldim, kam pavisam drīz paliks gadiņš, gan tāda iespēja būs.

— **Kādā valodā jūs runājat mājās?**

— Visi ģimenē runā latviski, reizēm mēs ar Deividu runājam angļiski.

— **Vai tu gribētu kādreiz atgriezties Latvijā?**

— Labprāt. Te ir manas mājas, šeit esmu uzaugusi. Īstonā ir labi, bet Dundagā — vēl labāk!

Diāna Siliņa

Foto no B. Liepiņas albuma

Septembrī

- XI** diskotēka parkā.
- XI** plkst. 11.00 *Kalēji-PFIFF 2007* jāšanas sacensības Pāces *Kalējos*, tuvākas ziņas pa tālr. 26251059 un 28354875.
- XI** plkst. 9.30 Zinību dienas ieskaņa pie *Lielās skolas*.
- XI** zaļumballe parkā, spēlē grupa *Rolise*.
- XI** (datums var mainīties!) pilī Strazdes tautas teātra izrāde *Precības Kīpīšos*.
- XI** Miķeļdienas jampadracis tirgū.

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 23. jūlijā

► Atbalsts dalībai

nometnēs un sportā

Piešķīra Ls 40 divu jauniešu dalībai Talsu rajona Bērnu un jauniešu centra rīkotajā seminārā *Vasaras akadēmija* no 21. līdz 23. VIII *Laumu* dabas parkā

Piešķīra Ls 12 Gintam Blumbergam dienas naudai invalīdu sacensībās Priekuļos no 20. līdz 22. VII.

► Zemes transformācija

Atļāva īpašumā *Gurnupes* apmēram 0,4 ha lielo krūmāju un pārmitro pļavu teritoriju transformēt zemē zem ūdeņiem.

► Nosaukuma piešķiršana

No īpašuma *Seņķi* atdalāmajam 22,8 ha zemesgabalam piešķīra nosaukumu *Mežseņķi*.

No īpašuma *Asari* atdalāmajam apmēram 3,5 ha zemesgabalam piešķīra nosaukumu *Mazasari*. No *Alķš-*

birzēm atdalāmajam apmēram 6,2 ha lielajam lauksaimniecības zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Alķšlauki*.

► Remonts Upes ielā 2

Nolēma izmaksāt Ls 2000 SIA *Ziemeļkurzeme* avārijas likvidēšanai apsaimniekojamā dzīvojamā mājā Upes ielā 2.

► Publiskais interneta pieejas punkts

Iekļāva 2007. gada budžetā papildus Ls 3686,50 Publisko interneta pieejas punktu projekta priekšfinansēšanai.

► Apbūve īpašumā *Bumbieri*

SIA *Dundari* lūdz izsniegt plānošanas un arhitektūras uzdevumu četru dzīvojamo māju būvniecībai un mainīt tehniskā projekta nosaukumu. Patlaban visi agrāk izsniegtie tehniskie noteikumi jau ir zau-

dējuši spēku. Noteica, ka pirms jauna tehniskā projekta izstrādāšanas četru dzīvojamo māju būvniecībai īpašumā *Bumbieri* ir jāizstrādā detālplānojums.

► SIA *Ziemeļkurzeme* rīkotājdirektors

Pieņēma SIA *Ziemeļkurzeme* rīkotājdirektora Gata Ralles iesniegumu par atbrīvošanu no darba. Nolēma izsludināt darba piedāvājumu SIA *Ziemeļkurzeme* rīkotājdirektora amatam.

► Laukums pie kapličas

Nolēma rīkot cenu aptauju laukuma izbūvei pie kapličas. Aptuvenā summa ir Ls 10 000. Budžetā iztrūkstošos līdzekļus iecerēts ieņemt, pārdodot cirsu.

► Dzīvokļu jautājumi

Neuzņēma vienu lūdzēju dzīvokļu piešķiršanas rindā maznodrošinātām personām. Pēc dzīvokļa parāda nomaksas izskatīs apmaiņas variantus. Divas personas uzņēma dzīvokļu piešķiršanas rindā.

► Bērnudārzā

Remontējot pirmsskolas izglītī-

bas iestādes (PII) *Kurzemīte* telpas, atklājās papildus veicami darbi grupas telpās. Tam no budžeta līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķīra papildus Ls 2532 septītās grupas remontam un Ls 495,71 sestās grupas remontam.

Pēc pašas lūguma no 1. VIII atbrīvoja Sarmīti Sirkeli no PII *Kurzemīte* vadītājas amata. S. Sirkele izteikusi vēlēšanos strādāt par pirmsskolas skolotāju. Nolēma izsludināt publisku darba piedāvājumu uz pirmsskolas izglītības iestādes *Kurzemīte* brīvo vadītāja vietu.

Ieteica PII *Kurzemīte* vadītājai 2008. gadā pieteikties Nodarbinātības valsts aģentūras rīkotajā pasākumā pusaudžu nodarbinātībai vasaras brīvlaikā, tā izmantojot iespēju piesaistīt valsts līdzekļus. Nolēma sagatavot priekšlikumus par 15 līdz 18 gadu vecu pusaudžu nodarbinātību un darba samaksu 2008. gada darba samaksas nolikumā.

► Mākslas un mūzikas skolas nolikums

Apstiprināja Dundagas mākslas un mūzikas skolas nolikumu.

Ciemos Kolkas deputāti

Uz 23. VII padomes sēdi mūsu pagasta padomes priekšsēdētājs **Austris Kristapsons** bija uzaicinājis Kolkas pagasta padomes deputātus, lai apspriestos par kopīga novada izveidi. Bija ieradušies 5 deputāti: **Benita Ose**, **Visvaldis Feldmanis**, **Ilmārs Geige**, **Guntis Otomers** un **Inese Ūdre**.

A. Kristapsons vispirms pieminēja, ka dažādas emocijas izraisījusi laikrakstā *Diena* publicētā karte, kur vienā novadā salikti Dundagas un Kolkas pagasti. Tikšanās ar reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministru Aigaru Štokenbergu gan īstu skaidrību nav devusi. Ja šogad abas pašvaldības nolemj apvienoties, tās var tikai iegūt — jau šogad katra 200 000 latu. Dundagas pagasta padome ir ar mieru pusi savas summas dot Kolkai, kur uzsākti celtniecības darbi. Taču, ja abas pašvaldības nevar apvienoties labprātīgi un šis process notiks piespiedu kārtā, būs smagi.

Kolkas pagasta padomes priekšsēdētāja B. Ose atzina, ka ir stingra sieviete un ar lēmumiem nemēťas. Viņa paliek pie sava: Kolkai jā-

ietilpst Talsu novadā. Arī I. Ūdre teica, ka no sava balsojuma neatsakās. Kolkas iedzīvotāji visus jautājumus brauc kārtot uz Talsiem, uz tiem ved labs ceļš. Būt Talsu novadā esot arī iedzīvotāju domas.

I. Geige atgādināja, ka no 5 deputātiem 4 nobalsoja par iekļaušanos Talsu novadā, taču vispirms jādomā par iedzīvotājiem: liela daļa tomēr grib apvienoties ar Dundagu. Tā jau bijis vēsturiski. Ziemeļkurzemes centrs ir Dundaga, tas ir loģiski. Nav normāli, ka Mazirbe sadalīta divos pagastos. Nevar runāt, ka lemjot deputāti ņēmuši vērā visu iedzīvotāju vēlmes.

V. Feldmanis uzsvēra, ka viņš savu lēmumu nemainīs — Kolkas pagastam jāveido kopīgs novads ar Dundagas pagastu. Pirmkārt, ir ma-

zie ciemi, kas atrodas tuvāk Dundagai, to iedzīvotāji visas darīšanas kārtu Dundagā un vēlas būt kopā ar Dundagu. Otrkārt, Kolkas deputāti diez vai iegūs pārstāvniecību Talsu novada domē. Treškārt, tas būtu izdevīgāk zvejniekiem. Ceturtkārt, tas jau valdībā ir nolemts — Kolka būs kopā ar Dundagu.

G. Otomers gribēja zināt argumentus, kāpēc Dundaga nav vēlējusies pievienoties Talsu novadam. A. Kristapsons atbildēja, ka Dundaga jau vēsturiski izveidojusies par centru. Šeit sakārtota infrastruktūra. Talsi ir pārāk tālu, lai cilvēki visus pakalpojumus saņemtu tagadējā rajona centrā. Jau tagad lielu daļu pakalpojumu iespējams saņemt tepat, Dundagā.

G. Otomers tomēr palika pie sava lēmuma — palikt kopā ar Talsiem, jo Kolka vēsturiski vairāk saistīta ar Talsiem, nevis Dundagu. Jaunu pamatu veidošana no jauna kopā ar Dundagu prasīs daudz spēka.

Dundagas pagasta padomes deputāts Valdis Rande atgādināja, ka jāņem vērā iedzīvotāju intereses, ko viņi iegūs, ko zaudēs. Tādas soci-

ālās aprūpes kā Dundagā vēl Talsu rajonā ir tikai Sabilē. Dundagā ir 3 sociālie palīdzības centri. Nez vai Talsos ar tiem kāds Kolkas pagasta iedzīvotājus nodrošinās.

Deputāts Aldons Zumbergs minēja iemeslus, kāpēc tomēr izdevīgāk Kolkai apvienoties ar Dundagu, nevis Talsiem. Valsts skatījumā vieglāk pārvaldīt mazāku skaitu novadu, taču pašiem novadiem vieglāk, ja tie nav tik lieli. Tas pirmkārt. Otrkārt, Talsu novada padomē ievēlēs talsiniekus, nevis kolceniekus. Treškārt, gan Dundagā, gan Kolkā runā: «Es i, tu i, viņ i.» Šajā ziņā dundadznieki un kolcinieki ir tuvuķi. Talsiniekiem ir citādāka mentalitāte, uztvere, runa. Ceturtkārt, kopā būs nodrošināts intelektuālais potenciāls, jo Dundagā strādā Slīteres nacionālā parka, a/s *Latvijas valsts mežu* cilvēki, te ir bērnudārzs, vidusskola, laikraksts *Dundadznieks*. Talsos ir valsts institūcijas, uz turieni brauc arī dundadznieki, bet tās nav pašvaldības, bet valsts funkcijas. Nekas nav jāveido no jauna, viss jau ir, izņemot skolu valdi.

G. Otomeru uztrauca, vai Vidalei,

Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājam A. Kristapsonam

Kolkas pagastā 20. augustā

Mēs, Kolkas pagasta piekrastes mazo ciemu — Vaides, Pitraga, Saunaga, Mazirbes, Košraga un Sīkraga — iedzīvotāji atbalstām Ziemeļkurzemes novadu kartes pirmsprojektu daļā, kur, atjaunojot vēsturisko patiesību, Dundagas novadā iekļauta Kolkas un Dundagas pašvaldības. Šobrīd Kolkas pagastā līdzekļu pietiek vien izglītības un administrācijas vajadzībām. No 2001. gada vairāk nekā

100 000 latu izlietoti teritoriālā plānojuma izstrādei un grozījumiem. Pašlaik sakarā ar neesošām ciemu robežām minētie ciemi vispār nekur neskaitās un attiecībā uz piekrastes teritoriju teritoriālais plānojums apturēts. Līdz ar to ciemos nav nekādu attīstības iespēju. Zemes reformas gaitā īpašumos samērīti vecie ceļi tā, ka nav pieklūstams [20. gs.] 30. gados celtajām mājām (Sīkragā *Sudrabvītoli* Eizenšmitiem) un pat veseliem ciemiem (t.s. Sesku ciems). Līdz šim 6

gados līdzekļu trūkuma dēļ nav sakārtots bij. dzelzceļa uzbērums (uzlabojama nobrauktuve Seskos uz ciemu) ne uz Sesku, ne uz kapu pusi.

Laikraksts bija gandrīz gatavs, kad mūsu pagasta padomes priekšsēdētājs iedeva šādu vēstuli.

Minētajos ciemos absolūti nav infrastruktūras objektu uz pludmalēm, ciemā iebraucot, nav ne auto apstāšanās vietu, ne stāvlaukumu, ne norāžu, atskaitot Košragu.

Esam pret Kolkas pagasta iekļaušanu Talsu novadā, jo Kolkas ciems atrodas tālāk par 30 km, kas vispār no likuma viedokļa ir prettiesiski. Turklāt uz Talsiem būtu jābrauc caur citu (Dundagas) pašvaldību. Ir jāatjauno arī vēsturiskā patiesība Mazirbes ciemā, ko Padomju Savienības robežas apsargāšanas vārdā sadalīja uz pusēm, mākslīgi izveidojot Kolkas pagastu. Vairāk nekā 105 iedzīvotāji ir izteikuši savu viedokli par vēsturiskās patiesības atjaunošanu.

Lūdzam izskatīt mūsu viedokli un ar Dundagas pagasta padomes lēmumu uzaicināt oficiāli Kolkas pašval-

► Zveja Baložezērā

Nolēma neizsniegt tīklu limitu 2007. gadā Baložezērā. Ierosināja Zemkopības ministrijas Valsts Zivsaimniecības pārvaldei aizliegt rūpniecisko pašpatēriņa zveju Dundagas pagasta Baložezērā, lai sakārtotu pašvaldības īpašumu *Baložezers* kā Dundagas pagasta aktīvās atpūtas teritoriju.

► Īpašuma *Tirgoņi* sadalīšana

Atļāva sadalīt zemesgabalu *Tirgoņi* atbilstoši pagasta apbūves noteikumiem.

► Grozījumi

saistošajos noteikumos

Grozīja saistošo noteikumu Nr. 5 *Par sociālo palīdzību Dundagas pagasta iedzīvotājiem* 9. punktu *Pabalsti, kuri piešķirami bez ģimenes vai personas materiālā stāvokļa novērtēšanas*.

Grozījumi palielina pabalstus pagastā pierakstītajiem bērniem, kas pirmo reizi uzsāk skolas gaitas, jaundzimušajiem bērniem un iedzīvotāju sveikšanai 80 un vecākās apaļās jubilejās.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Nevejai un Kaļķiem klāt nenāks arī Kolka kā nomale. Deputāts A. Zumbergs asprātīgi atbildēja, ka, pievienojoties Dundagai, Kolka būs 2. lielākais centrs, bet kopā ar Talsiem Kolka būs tikai desmitais.

Dundagas un Kolkas deputāti bija vienisprātis, ka Dundaga var pastāvēt arī viena pati. Uldis Katlaps izteica savu viedokli: viņš šaubījies, vai Dundaga varēs viena pati pastāvēt, tāpēc balsojumā atturējies, bet, ja valsts līmenī noteikts, ka tā var pastāvēt kā atsevišķs novads, tad viņš to tikai atbalsta.

Tāpat izskanēja domas, ka diez vai no abu pašvaldību deputātu lēmumiem būs atkarīga pagastu nākotne, jo valdībā jau viss ir izlemts. Ja tā, tad nav bijis vērts tik daudz laika un spēka tērēt, lai paši to lemtu.

Nobeigumā A. Kristapsons atzina, ka saruna bijusi lietderīga. Viņš novēlēja kolciniekiem veiksmi neatkarīgi no tā, kādu ceļu tie izraudzīsies.

Diāna Siliņa

dību iekļauties kopējā novadā, kas būtu gan vēsturiski, gan ekonomiski izdevīgi abām pusēm.

Būsim pateicīgi, ja par šo problēmu un mūsu priekšlikumu informēsiet arī mūsu deputātu Gunāru Laičānu.

Pielikumā 109 paraksti uz 13 lapām.

Parakstu pirmie eksemplāri nosūtīti mūsu atbalstam RAPLM un *Latvijas Avīzei*.

Materiālu apkopoja Kolkas pagasta iedzīvotāja, tūrisma lauku mājas Jaunklāvi (Sīkragā) saimniece Rasma Sakne

Jauna grupa *Kurzemītē*

10.VIII bērnudārzā atklāja 7. grupu. Telpas ir glīti izremontētas, nodarbību telpa gaiši zaļa, garderobe rozā, guļamistaba saulaini dzeltena, veiksmīgi izkārtotas gultas. Priecīgas par iespēju darboties jaunajās telpās ir audzinātājas Sarmīte Sirkele un Ineta Feldentāle un 17 trīsgadīgie bērni. Kā pastāstīja izpilddirektors Andris Kojro, pērn *Kurzemītes* vadība ziņoja, ka bērnudārzā nepietiek vietu. Tāpēc pašvaldība atvēlēja naudu

budžetā jaunas grupas telpu remontam. Darbu veica z/s *Alķšbirzes* apmēram par Ls 7000.

Kurzemīte ir jaunu, nopietnu uzdevumu priekšā. Vispirms jau jāatrod vadītājs. Priecājoties par jauno grupu, jāpatur prātā, ka vairāk nekā 10 bērnu joprojām gaida rindā un šis skaits palielinās. Kur priekšdienās *Kurzemītei* rast jaunas telpas? Par to izpildvarai jādomā jau tagad.

Alnis Auziņš

Pensionāri Vidzemē

Jūnijā Aina Šleinere atkal kļuva nemierīga un sāka mūs, vecos pensionārus, kā arī dažus jaunus ūjināt kopā.

Jūlijā devāmies uz Mazsalacu. Muzejā iepazināmies ar Valtera Hirtes vairāk nekā 400 kokgriezumiem. 170 no tiem ir velniņi — slinki, viltīgi, ļauni, nīgrī, naivi... V. Hirtē izgatavojis arī interesantu rāmi savai fotogrāfijai. Priekšpusē spogulis, un

doma tāda: ja gribi kritizēt mākslinieku, tad vispirms paskaties pats uz sevi! Paldies muzeja gidei, īstai aroda meistarei!

Ar prieku izstaigājām Mazsalacas parku un aplūkojām no ozola koka izgatavotos pasaku tēlus. Nokļuvām pie 20 metrus augstā un 70 metrus garā Skaņā kalna, kas slavens ar savu atbalsti.

Burtnieka nogrimušo pili gan neieraudzījām, toties apskatījām Latvijā lielāko zirgaudzētavu ezera krastā ar vairāk nekā 200 zirgiem.

Aizgājušos laikos *Burtnieku* kolhoza vadība līdzējusi saglabāt vietējo dievnamu un mācītājmuižas klēti, kurā tagad rīko nometnes un izstādes.

Apciemojām kādu uzņēmīgu vidzemnieku — biškopi un kaņepju audzētāju. Mūs sagaidīja klēti klāts galds ar kaņepju sviestu, medu un gardu maizi.

Mājās atgriezāmies neilgi pirms pusnakts. Cēlušies bijām sešos, jutāmies noguruši, toties neaizmirstamu iespaidu bagāti. ***Rita Zauere***

Raibs kā dzeņa vēders

Atdzimst teātris!

Kopš pavasara man vairāki dundadznieki vaicājuši, kad beidzot avīze ziņos par mūsu jauno amatierteātra kopu. Dodam vārdu režisorei Vairai Kamarai.

Vaira Kamarai

Dundagā teātris ir izsenis spēlēts, un runas visu laiku bijušas: teātris jāatjauno! Februārī sākām mēģināt. Jā, runas ir viens, bet darīšana — kas cits! No pirmajiem sācējiem pēc nepilniem 4 mēnešiem bija palikuši trīs: Danuta Skrible, Rudīte Baļķīte un Guntis Sula. Protams, pašdarbība tagad ir ļoti pakārtota

darba iespējām... Patlaban esam vienpadsmit, no tiem četri ir vīra cilvēki. Liels paldies visiem, kas noticēja sev un noticēja man, jo gandrīz jau nolaidās rokas. Īsajā laika posmā līdz maijam nomainījām trīs iestudējamas lugas — tikai dalībnieku maiņas dēļ.

Maijā tomēr sasparojāmies rajo-

na amatierteātru skatei, kas vienlaikus bija mūsu debija. Žūrijā — tādās autoritātes kā Valdis Lūriņš, un tādēļ jo patīkamāk bija uzklausīt atzinību. Par mūsu iestudēto Andra Zeibota *Virtuvi* profesionāli teica, ka esam pratuši izvilkīt ārā tādu dvēselisko stīgu, ko autors tikai ieskicējis. Deviņu kolektīvu vidū ieguvām ceturto vietu, par puspunktu atpaliekot no... Dundagas jauniešu teātra studijas. Pirmo vietu pārliecinoši ieguva Talsu tautas teātris, otro — Sabiles amatierteātris, ko vada spēcīga režisore Iveta Seruma.

Vasaras sākumā piedalījāmies teātra svētkos Mērsragā. Iecerētais varbūt īsti neizdevās, jo pasākumi

Vaira Kamarai

resanti, ka pirmie visu atrada cilvēki, kas Dundagā bija ieradušies pirmoreiz. Arī ar to vēl nekas nebeidzās: kad jau metās krēsla, pa Dundagas pili, ne tikai stāstot interesantus vēstures faktus, bet arī teikas, ciemiņus izvadīja Aina Pūliņa.

Kaut arī otrajā rītā laiks bija nemīlīgs un lija, velomaratoniisti kopā ar dažiem dundadzniekiem iestādīja vairākas liepas Dundagas — Talsu ceļa malā un devās braucienā pa Dundagas veloapli, pietājot pie Liepniekvalka alām, *Jumaros* baudot brīnišķīgas pusdienas, Valpenē apbrīnojot akmens krāvumu, Kubalu skolā-muzejā izjūtot senatnes elpu,

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Vaira Kamarai

Dundagas seriāls

Sīrupfabrika

Sākums iepriekšējā numurā.

Dundadzniekam nav nekādu ziņu par pēckara laiku, toties ir izdevies savākt pietiekami plašu materiālu par 50. un 60. gadiem. Tajos Sīrupfabrika piedzīvoja strauju attīstību un arī tikpat ātras savas darbības beigas. Par šo laiku saglabāties diezgan daudz atmiņu. Šoreiz piedāvājam Sīrupfabrikas teritorijas un ēku shematisku izvietojumu, lai būtu priekšstats, cik lielu teritoriju tā aizņēma un kas tajā atradās.

PADOMJU LAIKI

Sīrupfabrika un tās teritorija

Valdis Derkevics:

«Sīrupfabrika bija Dundagas *flagmanis*. Tā aizņēma plašu teritoriju, sākot no tagadējās E. Dinsberga ielas, kuras malā pie ķīkaru mājas vēl redzamas drupu paliekas, līdz pat Pils ielas stūra mājai ar lielgabalu un vēl tālāk uz centra pusi gandrīz līdz vecajam ūdenstornim. Kur tagad uz leju ved Talsu iela, atradās Sīrupfabrikas darbnīcas un garāžas. Pie tām kraujas malā bija ģeneratora mājiņa, kurā ražoja elektrību. Tā bija arī mana darba vieta.

Sīrupfabrikas teritorijā strādnieki iekļuva un izkļuva, izejot cauri caurlaidei. Ar mašīnām brauca pa atvērtajiem dzelzs vārtiem. Iebrauca, tad uzbrauca uz svariem, tālāk grantēts ceļš veda pāri truļa sliekšim un kartupeļu pludināšanas renei uz mucu mazgātuvī vai garāžu, vai pa augšbraucamo ceļu uz stērķeles noliktavu. Ar mašīnām veda gan kartupeļus, gan stērķeli. Svaru mājā bija arī neliela laboratorija, kur pārbaudīja stērķeles daudzumu kartupeļos.

Kartupeļu pludināšanas rene bija vairāku metru platumā, tai ik pa gabalam bija uzlikts vāks — dēļi. Ūdens pa to plūda tāpēc, ka to pumpēja. Mašīnas no kravas kastēm izbēra atvestos kartupeļus renei. Bija īpašs strādnieks, kas ar dak-

šām tos izlīdzināja, lai nerodas sastrēgums. Ūdens dzina kartupeļus uz fabriku, kur ar elevatoru tos uzveda augšā.

Vēlāk, kad sīrupu pildīja dzelzs mucās, bija izveidots īss, zemē slīpi ierakts iebraucamais ceļš. Pa to mašīnu aizmuguriski iekāpināja, nolaida tai bortu, malas atradās līdz ar zemi un varēja viegli ievest iekšā dzelzs mucas ar sīrupu.

No mucu mazgātuves uz fabriku bija ierīkotas vismazākās slīdes, tādas, kādas mēdz būt zāģētavās, gateru mājās. Pa tām ar truli, mazu, vaļēju vagoniņu, veda tīrās mucas uz fabriku. Tukšās mucas mašīnas izgāza zāļainā laukumā pie mucu mazgātuves.

E. Dinsberga ielas pusē atradās trīs sīrupa cisternas, bet pagalmā, kur tagad ir tirgus laukums, — viena liela.»

Ārvalds Zigats:

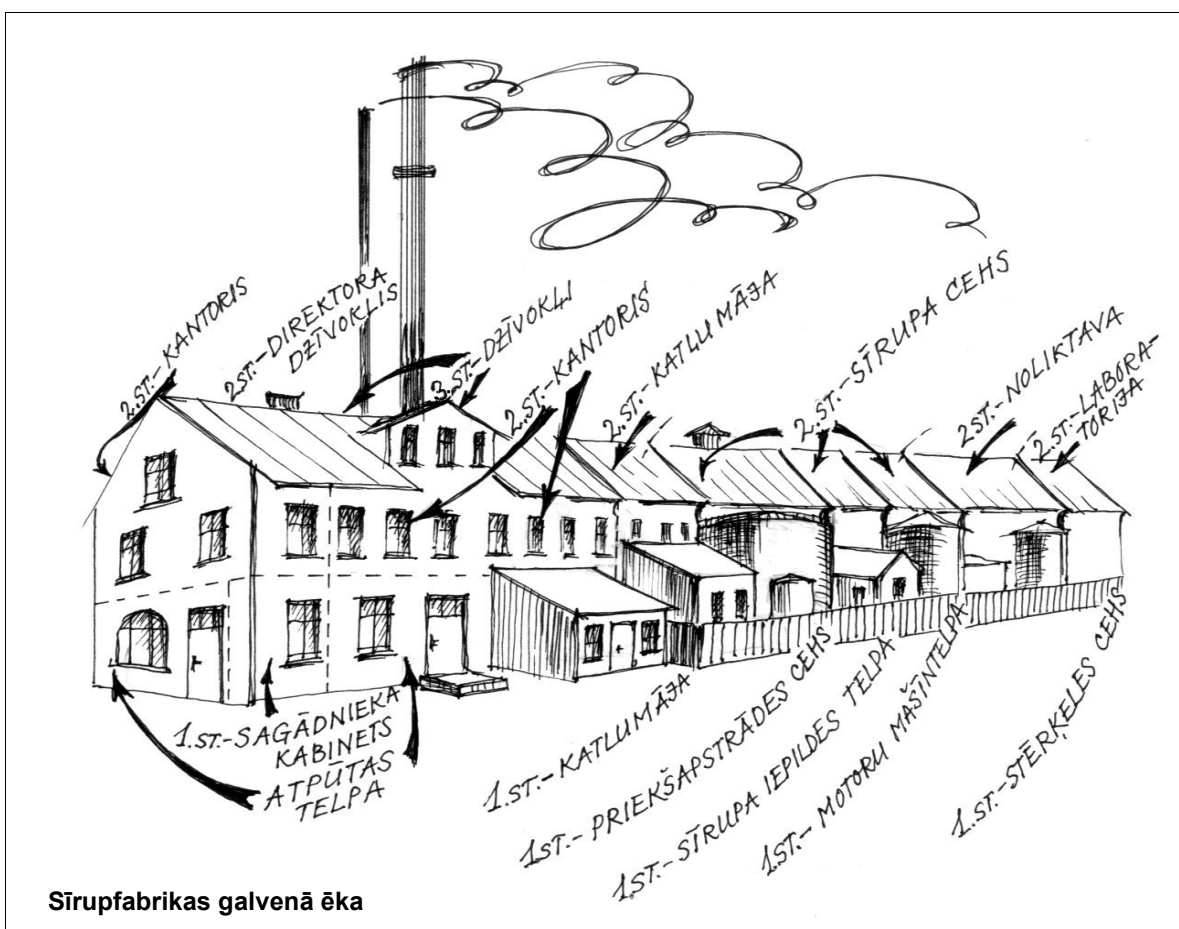
«Vislielākās cisternas tilpums bija kādas 200 tonnas. Augstums — 5 metri.»

Aina Zigate:

«Aplis tirguslaukumā rāda lielu mu.»

Gustavs Andrejsons:

«Viss laukums starp baznīcu un pili 50. gados bija pilns ar malku, garas grēdas. Tur atradās uzņēmuma malkas krautuve. Sīrupfabrikai dienā vajadzēja daudz malkas.»

Sīrupfabrikas galvenā ēka

V. Derkevics:

«Jaundundagā Anšķena šķūnī (tas vēl tagad saglabājies) lika iekšā maisus ar stērķeli. Zem klajas debess jau nevarēja turēt. Šķūnim apkārt dzeloņdrātis, lai nevar dēļus noplēst. Visādi jau ir gājis: meta maisus pa žogu pāri, un otrs sagaidīja ārpusē. Lauciņos bija otra vieta, kur lika stērķeli, varbūt vēl kaut kur. Tur tagad mūri saglabājušies.

Džiāna Siliņa

Sandras Dadzes zīmējumi
Foto no Edgara Ozoliņa albuma.

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā G. Andrejsonam, V. Derkevicam, A. un Ā. Zigatiem.

Turpinājums sekos.

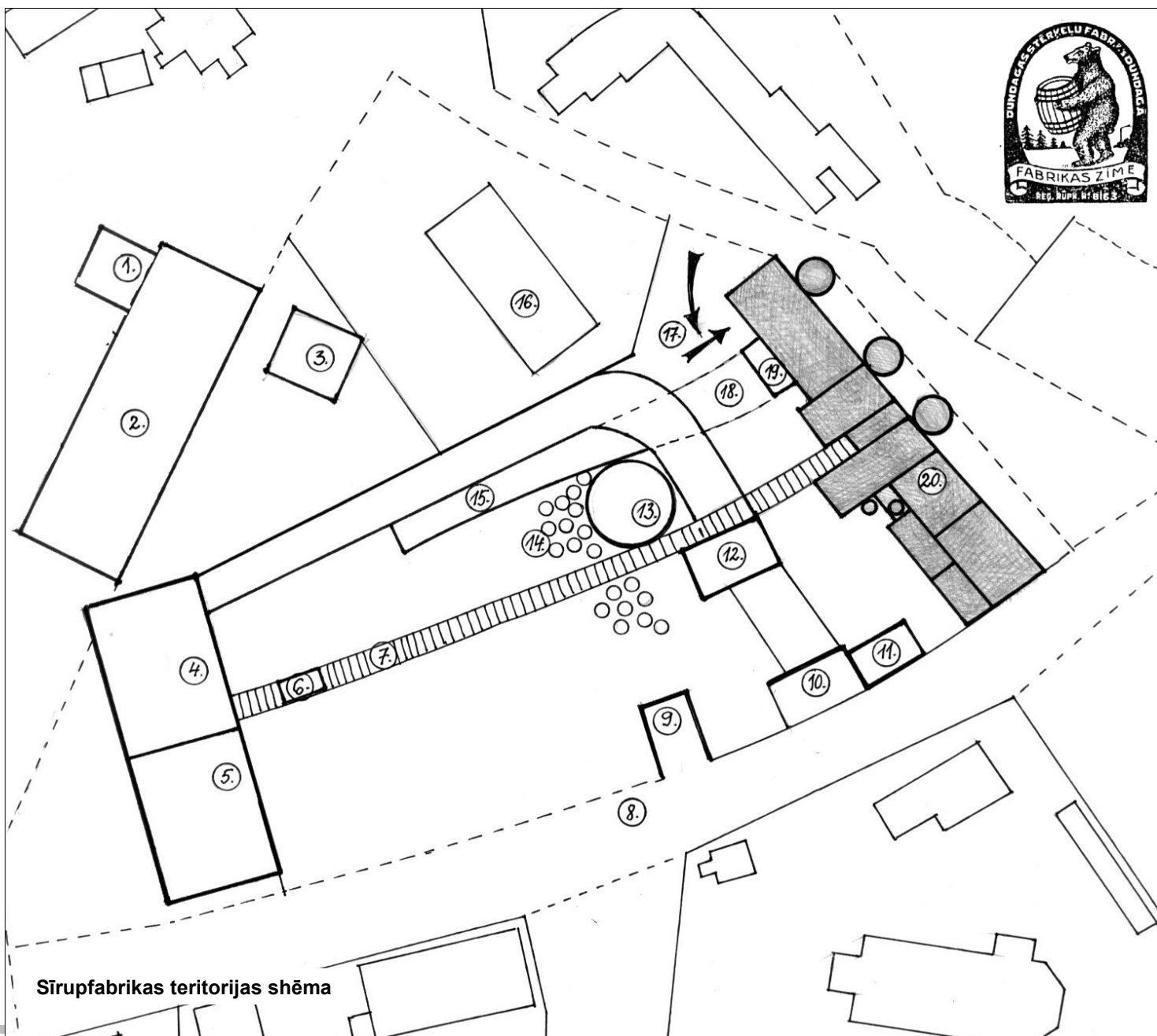

• Skats Sīrupfabrikas pagalmā: aiz mašīnas svaru būda

• No labās Sīrupfabrikas galvenās ēkas gals, vidū caurlaide, pa kreisi lieli dzelzs vārti.

1. Ģeneratora telpa	12. Svaru būda
2. Darbnīcas, garāžas	13. Lielā cisterna
3. Smēde	14. Mucas
4. Mucu mazgātuve	15. Kartupeļu pludināšanas rene
5. Mucenīku darbnīca	16. «Ķīkarmāja»
6. Trulis	17. Augšbraucamais ceļš
7. Slīdes	18. Rene
8. Ielas bruģis	19. Elevators
9. Iedzījināta rampa	20. Galvenā ēka
10. Dzelzs vārti	
11. Caurlaide	

Sīrupfabrikas teritorijas shēma

Ciemos

DZĒRVES CIEMS

Ciemu apskatu gan it kā esam beiguši. Taču, ja salīdzinām ciemu skaitu un nosaukumus, kādi tie bija vēl pēc Otrā pasaules kara un kādi tie ir mūsdienās, tad redzam atšķirības. Vairāki ciemi pēc pašreizējā iedalījuma vairs neietilpst Dundagas pagastā.

Pirms kāda laika mani uzrunāja divas dundadznieces un izteica vēlmi pakavēties atmiņās par savu jaunu dienu zemi — Dzērves ciemu. Jāpiebilst gan, ka daļu šī ciema māju un cilvēku esam pieminējuši, rakstot par Plintiņiem.

NO F. ĪVNIKA PAGASTA APRAKSTA

Bērtmeju ciema aprakstā minētas vecsaimniecības *Dingaskalni, Dzērves, Leiši, Plintiņi*, sadalītas vecsaimniecībās *Leiši: Leiši un Druviņas*, no *Dzērviu* mājām *Ozolkalni*, piešķirtas bij. mežsargmājas *Māli*, mežsargs Apse. **Ar roku pierakstīts «Dzērves ciems»:** *Māli, Skaistkalni, Celmkalni, Grietiņi, Grodmani, Jaunvietas, Dzērves, Druviņas, Leiši, Ozolkalni, Dingaskalni, Ķikūtes, Runtas.*

čieri, tad Ernests sāka viņam kalpot. Apķērīgs zēns bija, iemācījās visu ko. Mani pašu gan tēvs skolā nelaida, zeme mājās esot jāstrādā, tam gudru vīru nevajag! Tagad no vecās cilts viens esmu palicis.»

Silva Gulbe (Dinsberga), dz. 1942. g., līdz 1962. g. dzīvojusi *Jaundingās*: «Četrām ciema mājām nosaukumā ir kalna vārds. Tādi uzkalniņi jau ir, *Leiši* visvairāk bija kalnā. Vai *Leišos* senāk dzīvojuši lietuvieši, mēs nezinām.»

• **Paulīne Sebre Ozolkalnos 20. gs. 50. gados.**

Foto no A. Birzgales albuma

Kādreizējā ciema iedzīvotāja **Austra Birzgaļe** (Sebre), dz. 1936. g., līdz 1950. g. dzīvojusi *Ozolkalnos*, atminas arī mājas *Oktoberkalni* un piebilst: «Dzērves ciems sākās ar *Mālu* mājām un turpinājās uz *Jaunvietu* pusi, ieskaitot *Dingaskalnos*. Pašās *Dzērvēs* bija vecsaimnieki, bet ciemā — jaunsaimnieki.»

IZ SENIEM LAIKIEM

Fricis Dinsbergs, dz. 1911. g. *Dingaskalnos*, no 1939. g. dzīvo *Jaundingās*: «Man jau viss ir sarakstīts, tikai nevar uzreiz atrast... Kad te bija zviedru laiki, pirms daudziem gadiem, kad krievi dzina zviedrus ārā, tad viens zviedrs palika un apprecēja *Ierniekos* latviešu meitu. Tā sākās Dinsberga cilts. Bija divi brāļi saimnieki — Kārlis un Fricis. Tad Dundagas kungs nolēma uzvārdus dot. Fricim bija jāiet uz *Dingaskalnu* mājām par mežsargu, un viņam tika uzvārds Dinsbergs. Otrs brālis palika *Ierniekos* un dabūja uzvārdu Drafens.

Fricim jau bija piedzimis dēls Ernests. Kad Fricis sāka dzīvot *Dingaskalnos*, tad atradās arī Ansis un Krišjānis. Krišjānis kļuva par kapteini, Ansis aizgāja pie Dundagas kunga, tur bija lielas darbnīcas, un tapa par labu amatnieku. Pulksteņus taisīja. Viņas lielākais darbs bija Dundagas baznīcas ērģeles, kuras vēl šodien spēlē. Kur Ansis vēlāk palika, nezinu. Fricis brālis Kārlis Ventspīlī bija par ostvaldes priekšnieku.

Ernests *Dingaskalnos* nodzīvoja 17 gadus, laukos strādāja. Bet viņam prāts nesās uz grāmatām, kaut gan tikai trīs ziemas bija skolā gājis. Kad Dundagas mācītājam vajadzēja ku-

dzimtas koks, goda vietā pie sienas. Tas palika Rīgā.»

BRĪVVĀLSTIS GADI

F.D.: «Jaunībā biju jūrnieks. Krīzes laikā, ap 1930. gadu, pieteicos brīvprātīgi dienestā. Gribēju jūrniekos tikt. Jāuzliek rakstvežiem kārtīgas magriņas uz galda, un lieta darīta! Sadalīja pa kuģiem, es biju uz *Virsaiša* par matrozi, 15 mēnešus nodienēju. Man briesmīgi patika jūra, negribēju mājās nākt. Onkulis arī ost-

valdes priekšnieks. Uz zemēm nekā nav.

Bet dienestu nobeidzu un tomēr atbraucu mājās. Vai dieniņ, te tik smuki gāja! Mašīnballes, siena talkas. Ko es braukšu uz jūru un ar tām krogus meitām pišos?! Man zeme iepatīkās. Paliku te. Tēvs man *Jaundingās* iedeva 40 hektārus, brālim bišķi mazāk. Kamēr mājas nebija, pie tēva dzīvoju. Taisīju bankā aizdevumu. Te bija meži, tas nolīda. Māju sāku celt 1938. gadā. Viss mājās ir mans roku darbs! Tas ir neizteicams.»

VĀCU LAIKI

F.D.: «*Jaundingu* māja vēl nebija nobeigta, kad karš bija klāt. Tad ne cementu, ne ko citu varēja dabūt. Bet divas istabas jau bija gatavas, un mēs pārcēlāmies uz šejieni. Pristavs (policists?) klāt: ko tu slēpies, tu zini, ka tev jāiet armijā?! Muku pa mežiem. Tas nav izteicams, kā te gāja! Meži pilni ar bunkuriem! Tur latvieši, tur žīdi, tur krievu partizāni un izpletņlēcēji. Te nošauti ir pulku. Vienam krievam ar granātu visu pēcpusi izārdīja. Kaimiņš Leimanis ielaida stalli pie aitam, tur krievs ārstējās līdz kapitulācijai.

Tie, kas klīda pa mežiem, nāca mājās. Visi gribēja ēst, bija jādod. Staļļaugšā paslēpu sešus vietējos, ar kuriem kopā ballītēs bijām gājuši.»

S.G.: «Es, pavisam mazs bērns, dzirdēju, ka staļļaugšā runā, un to pateicu vecākiem. Par to dabūju kārtīgu pērienu — lai nemuldot to, kas nav, lai stāvēt klusu.

Kad lidmašīnas lidoja, mēs, bērni slēpāmies zem eglēm, likās, tad neredzēs, kad šaus.»

A.B.: «Tieši pāri negāja, bet jutām gan. Jātnieki jāja ar zirgiem, baidījāmies, ka aizdedzinās māju, tāpēc gulējam šķūnī. Tēvs klāja logus ciet un čukstus runāja. Izpletņlēcēji nāca baltos tērpos. Es pat dzejoli par kara laikiem sacerēju.»

F.D.: «Krievu izpletņlēcējiem vajadzēja brandvīnu un izzināt, kur viņi var staigāt. Reiz viņi man gribēja iedot vācu naudu veselu čupu. Es teicu, ka man nevajag.

Citreiz atkal notika mašīnballe. Pāris žīdu tajā ballē spēlēja, viens laikam bija no Rīgas estrādes orķestra. Uzreiz istabā ienāk divi vācu formās un nobļaujas: «Heil, Hitler!» Voi man šes! Tāds traciis sākās. Mūsu muzikanti aiz bailēm vairs durvis nemācēja attaisīt. Bet negaidītie ciemiņi izrādījās latvieši, kas paši slapstījās pa mežu.

Kādu dienu viens žīds man piedāvāja 80 rubļus zelta naudas, lai viņus apgādānot ar pārtiku. Bet vācieši tepat riņķī! Mūs visus saņēms ciet. Naudu neņēmu, tikai parādīju bunkuru upmalā. Pie žīdiem viens latviešu puika arī bija. To vēlāk saņēma ciet un lika uzrādīt pārējos. Bet es jau tad pats biju saņemts ciet un Talsu pilskalnā raku tranšejas. Mēs tur tādi bijām pulku, kas negāja kauties. Vienu dienu mūs sašķiroja. Daļu nošāva. Tad mūs aizveda uz Ventspili. Komisija lēma, kas derīgs armijai, kas tikai darbos. Mani nosūtīja uz Liepāju, uz fronti.

Bet tur tāds Bērziņš ieminējās, ka grib mukt. Es arī! *Katjušas* jau gāja pa gaisu. Ko gaidīs?! Slapstīdamies gājām pa mežiem, pa puriem, dzērvenes ēzdami. Pie Veģiem ieraudzījām mežmalā mazu mājiņu, ēst gribējās, ka bail, jāiet iekšā! Bet istabā aizgāda sēdēja vācietis ar nāvesgalvu pie cepures. Kur nu vairs maizi prasīt, uzreiz sapratīs! Palīdzu tik padzerties un mierīgi gāju prom. Tālāk uz ceļa atkal ieraudzījām divus žandarmus. Ja muksim, tad nošaus. Gājām garām svilpodami. Gadījās pa ceļam arī tādi, kas muka no mums.»

PĒCKARA GADI, KOLHOZA LAIKI

F.D.: «Ap 1950. gadu krievi mani saņēma ciet. Kāpēc? Tāpēc, ka biju saticies ar tādiem, kas krievam nepatika. Ko tu varēji zināt, kam kalpot, kam ne. No kļuva Vorkutā. Pirmo gadu pavadīju lāgērī. Papriekš strādāju šaftās, pēc tam uz būvēm. Tur beigās es dikti labi pelnīju, gandrīz 3000 rubļu mēnesī. Sūtīju sievai katru mēnesi kādu tūkstoši. Man seši bērni bija mājās. Kad braucu uz Latviju, tad naudu uzliku uz vēdera.»

S.G.: «Šķiet, citus cieminiekus neizsūtīja, bet tēvu gan — tāpēc, ka viņš kara laikā bija visādus atbalstījis, īstenībā visus — kā jau meža mājā. Dzīvojām trūcīgi. Kad nācu sestdienās no skolas mājās (un mums līdz Dinsberga skolai vienpadsmit ar pusi kilometru), tad iznāca iet Austras dārzam garām. Mammās līdzī dotais jau trešdien bija apēsts, ēst gribējās! Pašu mājās gan arī bija ogas, bet kārojās jau pa ceļam! Caur žogu ielīdām, pa kluso. Parasti tomēr dabūjām mukt.»

A.B.: «Mans tēvs strādāja par tādu kā pusdārznieku: potēja, stādīja, sēja. *Ozolkalnos* atradās trīs dārzi: man jauns dārziņš ar baltiem ceriņiem, mātei ar lazdām apkārt, un vecais dārzs ar eglēm apkārt. Es uzrakstīju dzejoli par trim dārziem.

Trīs dārzi

*Trīs dārzi no atmiņu kalniem vēl
Glabājas sirdī manā.
Tie iznirst kā sapnī, kas atmiņās kvēl,
Un liekas, ka man ir gana.*

*Tur zemenes, avenes, upenes lāso
Un dažādas ābeles aug.
Tur plūmes, ķirši un vīnstīgas zaļo,
Un puķes visapkārt, raug.*

*Tur strazdu pāri mājīnās šūpojas,
Stārķis ozolā sēd.
Tur ievu krūmā reibstoši ligojas
Lakstīgala, dziesmu sāk.*

*Vai uzrakstīt visu, kas mājā šajā,
Bij' dārzniekam stādīts un sēts.
Vai izgaršot visu, kas rudenī bagātā
Dārzā bij' izaudzēts.*

*Tur diķītis lejā, kur varžu bars,
Vasarā koncertu sniedz,
Un liekas, ir atkal pavasar's,
Uz lauka dzērves kliedz.*

Bija tik daudz zemeņu, avenu, no rīta jau sēdēju zemeņu dobē! Kaimiņus bērni paslepus mūsu dārzā ienāca, reizēm viņu par to norāja.»

S.G.: «Ciemā galvenie bija *Dingaskalni*, mēs saucām par *Vecdingām*, mana tēvatēva mājas. Mēs bijām septiņi bērni. Manā bērībā visās mājās dzīvoja. Vecais Dzērve gan bija miris. Mūsu mājās un *Dingaskalnos* notika kulšana. Ivans bija kulšanas meistars.»

A.B.: «Vecais Pukalts, tā viņu sauca. *Ozolkalnos* mēs nopirkām. *Apse* bija mežsargmājas. Ilgas Mierkalnes tēvs dzīvoja *Jaunvietās*. Es nesu apkārt rakstu, un bija rakstīts: Dzērves ciems. To likvidēja krievu laikos, tagad ciema mājas ir Valdgales pagastā.

Tēvs iestājās kolhozā. Pirmais laikam saucās *Ozols*. Tas bija saistīts ar Valpeni. Stāstīja, ka Lagzdiņš no *Leišiem* ar varu grib iestāties mūsu kolhozā. Viņam sieva būtu stājusies, bet tā lā-

• **Austra Sebre Ozolkalnu dārzā. 20. gs. 50. gadi.** Foto no A. Birzgales albuma

dēja baļķus vilcienā, sievu neņēma.

Līdz 1962. g. mani vecāki dzīvoja *Ozolkalnos*, tad tēvs nomira. Kad pāri gāja meliorācija un maksāja par mājām, tad mēs *Ozolkalnos* atdevām. Tas bija 70. gados.»

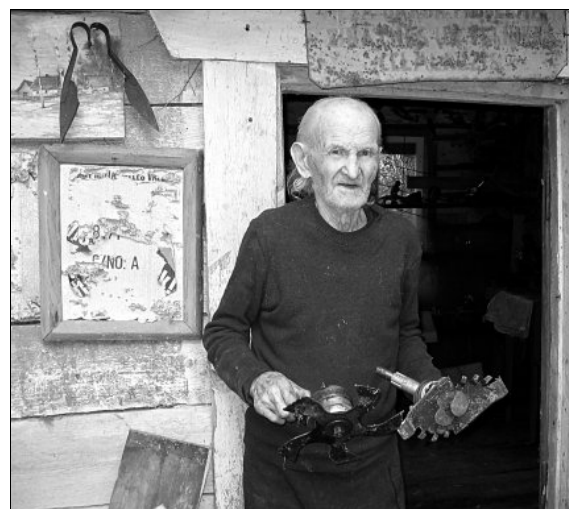
S.G.: «Kolhoza sākumā, man tad bija kādi 7 — 8 gadi, atbrauca Sirsniņš no Plintiņiem un Niedols, visus lopus ņēma nost. Vecais tēvs negribēja dot... Tas bija briesmīgi... Bergs, runīgs onkulis no *Oktoberkalniem*, ar diviem zirgiem brauca uz kolhozu, bērnus pa ceļam ņēma līdz uz skolu. No mūsu ciema visi gāja kolhozā strādāt. Tāpēc arī daudzi pameta mājas, jo bija jāstrādā ārpusē. Ciemā nebija darba. *Dingās* visi palika, tāpēc mājas saglabājušās.»

A.B.: «Ar naudu bija grūti. Tēvs strādāja par zirgkopi Valpenē, vienu laiku Vādzērē dzīvojām, tad *Plintiņu* fermā māte bija par ganu, es par slaucēju. Tēvs atkal bija par dārznieku *Plintiņos*. Mājas bija 6 kilometrus tālu, ne izstaigāt, ne izbraukt, jo zirgu vairs nebija.»

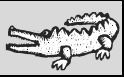
F.D.: «Pārnācu no Vorkutas un sāku strādāt par mežsargu. Par meža stādīšanu un kopšanu esmu dabūjis daudz godarakstu un medaļu. Visādu mehānismus izgudroju, kas atvieglāja meža darbus un man ļāva milzu normas izstrādāt. Tik vienmēr negribēja par padarīto maksāt. Savus racionalizācijas priekšlikumus gan neizdevās noformēt. Droši vien tāpēc, ka pašam nepareiza biogrāfija, brālis dzīvoja Amerikā. Klēti mani mehānismi vēl glabājas. Pie manis braukuši pat pasniedzēji no Lauksaimniecības akadēmijas un pētījuši. Vēlāk līdzīgas ierīces parādījušās kā citu izgudrojumi.»

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā Austrai Birzgaļei, Fricim Dinsbergam un Silvai Gulbei.

• **Fricis Dinsbergs klēti glabā pašizgudrotas meža kopšanai domātas ierīces.** Autora foto

Svešās zemēs esot jauki

Pēc pieredzes Igaunijā

Sanēmuši uzaicinājumu no sadarbības partneres, Sāres (Igaunija) pašvaldības, augusta sākumā uz Peipusa ezera apkārtni devās Dundagas pagasta delegācija, lai kopā ar divām Tampere (Somija) apkārtnes pašvaldībām piedalītos gadskārtējos Kalevipoega svētkos.

Kā citi saimnieko?

Mūs interesēja, kā citas pašvaldības savai izaugsmei izmanto tās resursus. Igaunijā vispirms to atspoguļoja tautas eposa saikne ar šo novadu. Kalevipoega svētki noris vietā, kur izveidots muzejs. Tā tapšanā un apkārtnes labiekārtošanā ieguldīti Eiropas Savienības (ES) līdzekļi.

Florbols satuvina

Mūsu un ziemeļu kaimiņu jauniešu sapazīstināšanai kalpoja florbola sacensības. Mūsu jauniešiem šī spēle ir pasveša, taču viņi bija nopietni sagatavojušies. Rezultāti bija pilnīgi negaidīti. Kristam Dambergam, Klāvam Cirvelim un Aigaram Zvirbulim aktīvi metot un vadot bumbu uzbrukumā, kā arī Laurai Balķītei, Simonai Bernānei un Singritai Nikolajevai centīgi darbojoties aizsardzībā, tika pievarēti visi pretinieki! Lieti noderēja hokeja spēlē iegūtās iemaņas un trenera Unas Silas meistariģā spēles vadība.

Arī neražojot var attīstīties

Sacensības notika pašvaldības centrā — Vorē (Voore), kur ir pamatskola ar simt skolēniem. Skolā līdztekus vietējiem skolēniem mācās bērni ar īpašu nosūtījumu no visas Igaunijas, kuri savās dzīves vietas skolās nav spējuši iejusties, uzvesties vai saprasties ar skolas biedriem un skolotājiem. Tā igauņi arī nodrošina mazas lauku pašvaldī-

bas skoliņas pastāvēšanu, ir darba vietas skolā un skolēnu viesnīcā.

• Lāčplēši Kalevipoega svētkos.

Foto no V. Kamaras albuma

Mazajai, neatkarības laikos celtajai lauku skoliņai ir pat sporta zāle ar kārtīgu florbola laukumu un balkonu skatītājiem. Neskaudīsim, tad būs arī mums!

Nakšņojām skolēnu viesnīcā, kas atrodas pārbūvētā padomju laika trīsstāvu dzīvojamā mājā. Tādā atrodas arī bērnudārzs, kurš vasarā gan slēgts. Te nav nekādu tautsaimniecības nozaru, un bērnu mammas ir arī skolotājas, bērnudārza audzinātājas un mājsaimnieces.

Ražošanas uzņēmumu šē nav, taču, pēc sārīešu domām, tamdēļ ciemam nav jāpanīkst. Gluži otrādi! Pašvaldība grib uzbūvēt 35 rindu mājas jaunajām ģimenēm. Projektā piedalās valsts, piešķirot zemi, pašvaldība, piesaistot līdzekļus un izbūvējot inženiertīklus, un privātais kapitāls — jaunā ģimene būvē māju, ņemot kredītu. Ja to veic divos gados, tad par zemi un inženiertīkliem nav jāmaksā.

Kalevipoega svētku kultūras daļa noris Sārē, apdzīvotā vietā, kas nes

nā vai velšanā, acīmredzot atdarinot igauņu eposa varoņa gaitas un spēku. Ik pa laikam bez īpašas estrādes notika muzicēšana, dziedāšana, runāšana un teatrāli uzvedumi, arī fragmenti no paša eposa.

Lāčplēsis Kalivipoega svētkos

Mūsu delegācija nepalika parādā. Režisores Vairas Kamaras vadībā kļuvām par aktieriem un rokoperas *Lāčplēsis* mūzikas un dziedājumu fragmentu pavadībā izspēlējām savu eposu. Galvenajās lomās: Austris Kristapsons (bīskaps), Aigars Zvirbulis (Lāčplēsis), Krists Dambergis (Koknesis), Klāvs Cirvelis (Kangars), Una Sila (Spīdola) un Dace Šmite (Laimdota). Kustību solistes bija Laura, Simona un Singrita, bet atsevišķu fragmentu izpildi nodrošināja arī Ivars un Gunta Abaji, Sandra Dade un Alanda Pūliņa. Pats iejutos Melnā bruņinieka tēlā, kuru Lāčplēsis iegāž Daugavā... vai Peipusā. Īsti nezinu, jo biju beigts. Beigts būdams, jutu, ka ar mani kāds joprojām cīnās un ka apkārt plosās briesmīgas raganas, īstas Velna mātes, atgādinot par maniem briesmu darbiem, ko esmu pastrādājis, dzīvs esot. Vairas Kamaras režisores meistarība mūs padarīja starptautiski pazīstamus, jo kāds igauņu pašvaldības vadītājs vēlāk pienāca un īsi teica: «Labs uzvedums, laba spēle!» Pasākums beidzās ar nakts koncertu estrādē, kas no augšas izskatījās kā zobens, ko nakts tumsā iezīmēja degošas svecītes. Uz rokura atradās solo dziedātāja un pavadītāja, skanēja klasika. Apkārt plāvā dega uguns kuri, un viss liecināja, ka beigušās dramatiskās cīņas un sācies jauns ceļš cilvēku dzīvē.

Svētdienas rītā atvadījāmies no viesmīlīgajiem igauņiem, vienojoties, ka sadarbība ir tikai iedīglī. Arī atturīgie somi, kuri ar igauņiem saprotas kā krievi ar ukraiņiem

(valodas ziņā), mums atsevišķi teica: «Mēs jūs vērojām un mums liekas, ka jūs esat tīri sakarīgi cilvēki.» Arī viņi veidos sadarbības programmu, lai tajā ietvertu arī Dundagas novadu. Pateicoties IK *Bikavnieks* autobusa šoferīša apņēmībai un neatlaidībai, pa ceļam vēl apmeklējām Munameģi, uzkāpām tornī un pievakarē jau atgriezāmies mājās.

Pirmie brauciena secinājumi

Pirmkārt, igauņi domā, kā izmantot katru pēdu zemes, ko Dievs tautai piešķīris. Viņi nesteidz veidot dižnovadus, bet gan piecu pašvaldību attīstības plānošanas reģionu, kurā kopā ir 10 000 iedzīvotāju. Ja mēs rīkotos līdzīgi, tad Talsu rajonā būtu četri vai pieci tādi veidojumi. Pārliecinājos, ka mūsu pagasta nostāja novadu izveides foršēšanas laikā bijusi pareiza.

Otrkārt, jāmeklē ĪPAŠAIS dabā un cilvēkos. Vērojot Igauniju, pamaniju, ka viņiem daudzviet iekārtotas vienkāršas lietas, lai cilvēki nodarbinātu sevi. Piemēram, šūpoles. Nebiju šūpoļies no bērniības, tāpēc Peipusa ezers paliks atmiņā ar izšūpošanos pārī ar Alandu. Uzreiz iedomājos Dundagas pils parku, kas līdz šim ir nesis pārāk mazu sabiedrisku slodzi — tikai estrāde un dažī romantiski soliņi. Vēl bēdīgāk ir ar saliņu — pilnīgi neapgūta! Tāpat vēstures laukums starp pili un baznīcu. Vērojot, kā tūristiem cenšas izpatikt Munameģa apkārtnē ar dažādiem suvenīriem, uzreiz nāca prātā, cik pieticīgi ir mūsu piedāvājumi šlīteres bākas apkārtnē.

Darāmā ir daudz, un tas prasa uzņēmīgus ļaudis. Lai viņiem veicas!

Aldons Zumbergs

Ne no maizes vien

Pazīt Kristu

2006. gada 10. septembris

Baptistu draudzē ievada jauno mācītāju Andi Smelti. Viņa sieva Kristīne, Talsu baptistu draudzes svētdienskolas vadītāja, noprasa: «Vai jūs vasarā svētdienskolas nometnes rīkojat?» — «Pēdējos divus gadus ne. Pirms tam gan,» mēs ar Zintu stāstām. «Jums draudzē daudz jauniešu. Vai negribat iesaistīt viņus darbā?»

2007. gada aprīlis/maijs

Rīgā, Mateja baznīcā, Bērnu Kristīgās izglītības apvienība rīko kursu svētdienskolas skolotājiem iesācējiem. Aizbrauc mācīties Sandra, Elīna un Andrejs.

Jūlija pēdējā svētdiena

«Vai varam Vasaras Bībeles skolu rīkot mūsu baznīcā?» jautā Kristīne. — «Labāk bērnudārza teritorijā, jo bērni labprāt nāk no dienas centra *Mājas*,» saka Sarmīte. «Kādu tēmu aplūkosim? Varbūt *Pazīt Kristu*? Tur ir 5 temati katrai dienai,» ierosina Kristīne. «Un sestdien visi braucam uz jūru!» — «Cik daudz bērnu varētu būt? Cik lielāku, cik mazāku?» Kristīne jautā. «Grūts jautājums... No 15 līdz 25. Lielākais — 30.»

6. augusts, pirmdiena

Vasaras Bībeles skola sākas! Ieraušies 27 bērni, un katrs, reģistrējoties pie Elīnas, dabū čupa-čups sūkājamo konfekti. Visi sasveicinās un iepazīstas ar nodarbību veidiem.

Šīsdienas tēma *Jēzus — Labais Gans*.

«Šī ir diena, ko Kungs mums devis. Priecāsimies un liksmosimies!» dziedam visi kopā un tad īsā lūgšanā pateicamies par jauko dienu un iespēju iepazīt Jēzu. Tālāk darbs grupās: dziesmas sintezatora pavadībā māca Sandra un Inese; rokdarbos Zintas vadībā bērni veido krusu kā vietu, kur Labais Gans — Jēzus nomirst, lai glābtu cilvēkus no grēka. Rokdarbiem materiālus sagādājusi mācītāja sieva Kristīne ar savu ASV dzīvojošo radnieču palīdzību. Bībeles stundā — līdzība par Labo Ganu, kas iet meklēt pazudošo avi. Tā ir nomaldījies, iedama savu ceļu. Dienas noslēgumā — sporta spēles un cienāšanās. Tā spraigā darbā pavadītas 2,5 stundas.

Otrdiena

Bērnu šodien ir vairāk, jo padzirdējuši atsauksmes no citiem. Atkal izrotājam nojumes ar baloniem, ko iepriekšējā dienā pēc nodarbībām novācām. Andrejs rūpējas, lai katru dienu no paša rīta ārā skanētu kristīgā mūzika. Elīna šodien mācīs dziesmas, bet Laurai uzticam reģistrēt bērnus un katram izsniegt čupa-čupu. Viņa ir acīga un kādu dienu paziņo: «Skolotāj, man daži nāk un saka — neesot dabūjuši čupa-čupu, bet es pati labi zinu, ka ir dabūjuši.» — «Es tev, Laura, pilnīgi uzticos,» atbildu.

Sandrai šodien visatbildīgākais darbs, vadīt stundu *Jēzus — dzīvības*

maize. Stāsts, kā 5000 cilvēku paēdināti ar 5 maizēm un 2 zivīm, māca, ka Jēzus var apmierināt visas mūsu vajadzības — gara un miesas. Tēmu atkarojam rokdarbos, veidojot rokassprādzi ar piekariņu — krustiņu. Tas atgādina, ka Jēzus var visu. Bet Zinta un Silvija parūpējušās par sulu un desmaizītēm. Pirms cienāšanās katru reizi nodziedam galda dziesmu vai noskaitām pateicības lūgšanu. Joprojām pieturas karsts laiks, tāpēc par pieprasītu atrakciju izvērsas laistīšanās ar baloniņiem. Artūrs un Pauls ir nodarbināti visu rītu, lejot ūdeni 100 mazos baloniņos.

Trešdiena

Pēc jauniešu ierosinājuma šodien nodarbības notiek baptistu baznīcā. Visi 43 bērni, sadalīti 3 grupās, kļūst par Dārgumu meklētājiem. Mūsu puīšu pavadībā grupas pa 3 ceļiem sasniedz mērķi, pa ceļam strādājot divos kontrolpunktos: pareizā kārtībā jāsalīmē pīrmdien mācītais Bībeles pants un jāatceras, kā Jēzus tuksnesī pabaroja ļaudis. Bērni tiek galā ar uzdevumu bez aizķeršanās. Šodien visatbildīgākais darbs, Bībeles stunda *Jēzus ir augšāmcēlšanās un dzīvība*, jāmāca Elīnai. Viņa iekārtojusi mācītāja dzīvokļa foajē, baznīcas otrajā stāvā. Elīna māca, ka Jēzus ar augšāmcēlšanos no nāves rāda, ka arī mūsu gars ir nemirstīgs. Kad visas grupas bijušas Bībeles stundā, rokdarbos un muzicēšanā, tad atgriežamies bērnudārzā. Šodien arī viens kritušais — sportā nobrāzts celis, bet pēc leikoplasta uzlīmēšanas puisis smaida vien.

Ceturtdiena

Vakardienas laistīšanās bijusi liktenīga Elīnai — viņai paaugstināta temperatūra. Nav arī Andreja un Silvijas, bet atsaucas Dzintra Janberga, un darbs turpinās. Ejām uz baptistu baznīcu un šoreiz esam Pēdu pētnieki. Baltas papīra pēdas iezīmē ceļu un zem tām paslēptos puzzle gabaliņus, kas veido Jēzus augšāmcēlšanās skatu. Esam katru dienu arī fotografējuši nodarbības un bērnus, lai noslēguma dienā tie saņemtu savu foto. Sūtām filmiņas uz Talsiem ar satiksmes autobusu, lai mūsu mācītājs tās aiznestu attīstīt. Zinta Bībeles stundā stāsta par aklo Bartimeju, kuram Jēzus atdeva acu gaismu. Tēmai *Jēzus ir pasaules gaismas* atbilst arī rokdarbs — kartona vitražs, kurā attēlota svece. Līmējam krāsaina salvešu papīriņa gabaliņus un priecājamies, kā caur tiem spīd gaisma. Sportā Pauls un Artūrs parūpējušies par skriešanu ar maisiem. Mazākie bērni tajā laikā lielā ūdens bļodā ar magnētiņmāškeri ķer zivtiņas. Dienu noslēdzam bērnudārzā ar dziesmu *Šī ir tā diena*.

Piektiena

Jau deviņos autoostā saņemam bērnu fotogrāfijas. Kristīne tās jau ielīmējusi kartona rāmītī. Vēlāk rokdarbu stundā līmējam uz rāmīša malām mīksta figūriņas — eņģelišus, krustiņus, zivtiņas. Šodien atbildīgais darbs Andrejam — pasludināt, ka Jēzus ir ceļš, patiesība un dzīvība. Ceļš, kuru arī mēs varam iet, ja ticam Jēzum. Noslēguma līnijā visus bērnus ar vecākiem ielūdzam sestdien uz bērnu darbiņu izstādi un īsu dievkalpojumu baznīcā. Vakārā kopā ar mācītāja ģimeni svi-

nam Vasaras Bībeles skolas noslēgumu, dziedot, skatoties fotogrāfijas un cepjot picas. To sanāk tik daudz, ka vēl otrā dienā paņemam līdz uz jūru.

Sestdiena

Baznīca mūs sagaida ar saulainām puķēm, izrotātu žogu, vārtiņiem un ieejas durvīm. Lielās telpas sienas greznotas ar fotogrāfijām un bērnu rokdarbiem. Priekšnesumā meitenes dzied kustību dziesmu par Dieva žēlastību, kas list pār mums. Mācītājs Andis un Artūrs ar gitārām visiem sanākušajiem iemāca jaunu dziesmu par Dieva mīlestību, kas ir augstāka nekā debesis un dziļāka nekā okeāns. Mācītājs svētrunā nolasa pantus no Bībeles par Čaķeju, kurš bija mazs augumā, tāpēc uzrāpās kokā, lai redzētu Jēzu. Čaķejs meklēja Jēzu un to atrada. Andis novēl arī mums meklēt, atrast un to paturēt sirdī.

Peldēšanās Ģipkas jūrmalā ir jauka, lai gan ūdens un vējš šķiet auksts. Zinta spēlē ar bērniem skrejamās un ķeramās spēles, lai bērni ātrāk sasildītos. Četras stundas pāiet ātri.

Noslēgumā

Vasaras Bībeles skolu apmeklēja 53 bērni. Viņi mācījās draudzēties, sadzīvot, būt pacietīgi. Un īsa sarunā:

«Gati, kas tev visvairāk patika?»
«Laistīšanās!»
«Un no Bībeles stundām?»
«Andreja stunda.»

Sarmīte Zumberga

Visa dzīve man viens ceļojums

Latgalē

Jūlija pirmajā nedēļā ceļojām. Vēlos dalīties dažos iespaidos.

Pirms brauciena nodrošinājos ar bukletiem un kartēm. Laba manta, taču pārlicinājos, cik ātri noveco ziņas. Svarīgāki ir rajonu tūrisma informācijas centru tālrunu numuri. Šo cilvēku padomi tiešām nodevēja.

Sākām ar Līvānu stikla muzeju. Gides, īstas savas ražotnes patriotes, stāstījums par aizgājušiem un pašreizējiem laikiem bija daudzkrāsains kā gadu desmitos saražotā produkcija: mīlestība, skumjas un gudra ironija. Tagad ražotnes vadība pārgājusi vāciešu rokās un uz Vācemi aizceļo 95 procenti izstrādājumu... Dažus skaistus stiklinieku darbus iegādājāties vietējā veikalā, arī amizantās *ņevaļaskas* (paprāvas neapgāžamas stikla glāzītes).

Aglonas baziliku izstaigājām kopā ar vietējo pavadoni, un prātā palika viņas teiktā prātula, kas piederot kādam mācītājam: cilvēks ir kā airētājs, kam vajag divu airu — viens ir ticība, otrs — darbs. Ar vienu airi vien laiva iet uz riņķi. Domas var dalīties par bazilikas visai lielo greznību, bet aizkustinoša ir vietējo ļaužu cieņa un mīlestība pret savu dzimto vietu un tās liel-

ko vērtību. Arī nakšņot izvēlējāmies bazilikā — visai īpatnējās, pat padrūmās telpās. Toties no rīta agri apkārtni pieskandēja pasakaini dzidrs *a capella* dziedājums. Katru darbadienu bazilikā notiek divi dievkalpojumi, septiņos no rīta un septiņos vakarā, un mesēs vienmēr kalpo vietējās kora skolas audzēkņi, gan spēlējot ērģeles, gan dziedot. Pirmo reizi mūžā arī piedalījāties katoļu dievkalpojumā. Blakus secinājums: latgaliešu dialektu laikam tiešām var saukt par valodu.

Skumjāks skats pavērs, raugoties un netālo katoļu ģimnāziju. Pirms gadiem 80 celtā ēka, kam vēlāk piebūvēta papildu celtne, kļuvusi par upuri savstarpējām vietējām ķildām un acīmredzami iet postā. Vairāk biju cerējis ceļmalās ieraudzīt krucifiksus. Varbūt braucām pa citiem ceļiem. Bet redzētais atšķīrās: no patiesā cieņā sakoptām vietām līdz nezālēs ieaugušiem krucifiksiem joprojām apdzīvotu māju tuvumā.

Izbaudījām latgaliešu viesmīlību vairākās viesu mājās. Pacieļojāmies nu jau diezgan slavenajā Andrupenes lauku sētā. Andrupe-

nieši ir viesojušies Dundagā un mūsu pašvaldības ļaudis ir bijuši šajā Latgales pagastā. Lauku sētas saimniece Skaidrīte sagaidīja ar senu gavēņa laika ēdienu asuškā, pelmeņu lieluma un skata medū peldinātām maizītēm. Stāstot un izrādot dažādus senlaiku priekšmetus, Skaidrīte pieminēja vecticībniekus. *Staroveri* savulaik svešiniekiem, kas iemaldījušies viņu sādžā un lūguši nodzerties, devuši tikai no viena trauka, saukta *čaška poganaja*. Tā teikt, lai paši paliktu tīri un šķīsti. Mums gan Skaidrīte zaļu tēju ielēja parastās krūzītēs.

Es nelaidu garām nevienu ūdens tilpi un peldējos katru dienu, sākot ar Dubnu un Dridzi un beidzot ar Latgales jūru Rāznu. Uzkāpām Latvijas trešajā augstākajā virsotnē — Lielajā liepu kalnā.

Cieļojāmies pie strausu un citu eksotisku dzīvnieku audzētājiem Gabrusāniem un latgaliešu tikumu un seno zinību mantinieces Helēnas. Slavenā podnieka Kāpostiņa meita neliedza savas zālīšu gudrības, nedz uzskatāmu ieskatu skalu groziņu pīšanā. Man bija jo īpaši saistoši, jo esmu cieļojies pie mūsu Arnolda Grīnfelda. Secinājums: katram meistaram ir savi knifi.

Pretrunīgas izjūtas pārņēma Daugavpils cietoksnī. Plašā apkaimē, kas glabā militāras atmiņas no cara un padomju laikiem, ir liela, pamesta, nezālēm aizaugusi atkri-

• Pūdņiku skūlas pārstāvis Ēvalds Vasiļevskis, atverot cepli.

Autora foto

tumu glabātava. Bet to tiešām varētu pārvērst par ceļotājiem pievilcīgu vietu, ja vien liktu lietā nedaudz izdomas.

Rēzekne šķita Latgales sirds: augstskola, muzejs, vietējais radio (braucot to visu laiku klausījāties), sakoptas ielas. Žēl tikai, ka Latgales Māru sedza restaurācijas zaļais plīvurs. Pusdienojot restorāna vasaras terasē, mūsu ēstgribu uzlaboja atbilstošas dziesmiņas piedziedājums: «Piparmētru čajs ar medu.»

Ceļojuma virsotne — viesošanās

pie Pūdņiku skūlas pārstāvja Ēvalda Vasiļevska. Meistars, kam ir savs viedoklis par dzīves svarīgākajām lietām, kas šķir profesiju no aroda, kas nelokās līdzī visiem vējiem, mums vispirms pavaicāja: «Ak jūs pa Latviju ceļojat? Vai tad Latgalē ir Latvija?»

Jā, Latgalē ir Latvija. Varbūt krāsāk noslāņojusies gan savā stiprumā, gan vājumā. Tāda, kas aicina atgriezties.

Alnis Auziņš

Ar dziesmu Spānijā

Labprāt piekritu piedāvājumam dziedāt sieviešu kora *Vaiva* pulkā starptautiskā konkursā.

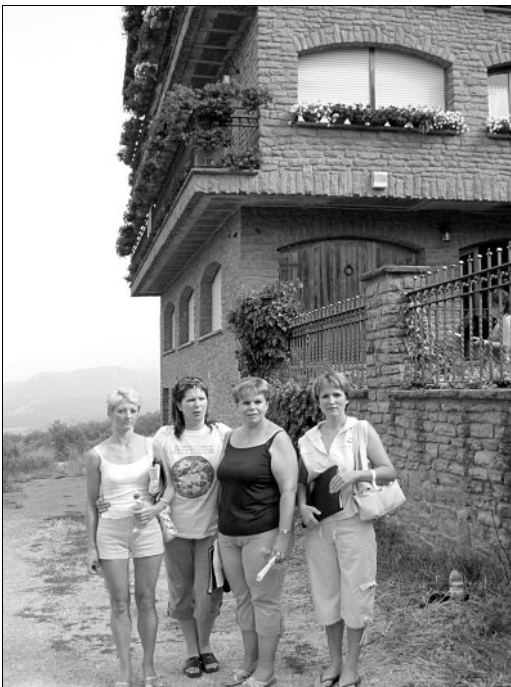
Pēc divu mēnešu mēģinājumiem Talsos devāmies uz saulaino zemi. *Vaivā* dziedāja vēl 3 dundadznieces — Sandra Lielanse, Inga Apškrūma un Ligita Blumberga.

Kalnu pilsētiņā *Cantonigros* šis starptautiskais festivāls notiek jau 25. reizi. Šogad piedalījās 32 valstu kolektīvi. No Latvijas bijām vienīgie. Pēc iepazīšanās ar norises vietu un atklāšanas koncerta devāmies uz Svētās Eižēnijas pilsētiņu (*Santa Eugēnia de Berga*). Tur laipni sagaidīja ģimenes, kurās mūs izmitināja.

Konkursa divās dienās bija jādzied obligātais un nacionālais repertuārs. Pēc mūsu diriģenta Ginta Ceplenieka un pašu domām, īsajā mēģinājumā laikā bijām sagatavo-

jušās labi. Mazliet traucēja uztraukums, jo daudzas no mums tāda mēroga konkursā dziedājam pirmo reizi, taču skanēja labi. Ne tikai konkursā, bet arī divos koncertos, no kuriem vienu vietējā baznīcā veltījām kā pateicību mūsu mītnes vietas ģimenēm. Pilsētiņas vadība bija sarīkojusi saviesīgo daļu, kurā secinājām, ka latvieši ir karstasinīgāki dejotāji par spāņiem.

Latviešu tautas dziesmai ir visai grūti sacensties ar Puorteriko ātrajiem ritmiem un atraktivitāti. To secinājām pēc vietu sadales konkursā. Festivāla laikā jutāmies lepnas par saviem tautas tērpiem, kuri priecēja daudzus acis un tika pavadīti ar atzinīgiem vārdiem. Laika

• Dundadznieču kvartets *Cantonigros* pilsētiņā.

Foto no Sandras Kokorevičas albuma

apstākļi bija tādi, ka silstās villaines lieti nodevēja.

Ceļojuma maršruts bija izstrādāts tik meistarīgi, ka laikā no 16. līdz 27. jūlijam pamanījāties apmeklēt 10 valstis, to skaitā Andoru, Monako, Itāliju, Austriju, Čehiju, Franciju, veldzēties Vidusjūras sāļajā ūdenī Nicas pludmalē un iebirst Gardas ezerā Itālijā.

Varbūt kādai braucējai atmiņā paliks nogurdinošais ceļš, kādai — sausās zupas smarža autobusā, bet es visvairāk atcerēšos festivāla gaisotni, tur dziedātās dziesmas, Spānijas sauso zemi, baltās govīs, kuras ēd nezina ko, iespaidīgos kalnus, vīnogu laukus,

skaisto Vidusjūras piekrasti, Montseratas klosteri, skaistās palmas un daudz citu, ko nevar ne nofotografēt, ne aprakstīt. Protams, ceļojumam bija īpašs mērķis — piedalīties konkursā, tāpēc tam cītīgi gatavojāmies arī visu brauciena laiku, mēģi-

Uz Spāniju ir jāaizbrauc, lai labāk novērtētu pašu zemi — vietu, kur ir gan vasara, gan ziema, gan veldzējošs lietus, gan zaļa zāle.

not autobusā, viesnīcā, zālienā. Liels paldies Sandrai Lielansei par uzaicinājumu, *Vaivas* meitenēm, kas pieņēma mūs kā savējās, un diriģentam Gintam, kura profesionālītāti, optimismu un humoriņu izjutām ik dienas.

Sandra Kokoreviča

Lietuvas pilis un muižas

Jūlija un augusta mijā izmantoju Latvijas Pīļu un muižu asociācijas ielūgumu iepazīties ar deviņām Lietuvas pilīm un muižām.

Tas notika *INTERREG IIIA* programmas projektā, kura būtība ir pārvaldīt un restaurēt kultūras mantojumu pierobežā. Projekta partneri ir Krāslavas novada dome, Švencones (Lietuva) rajona padome, Braslavas (Baltkrievija) rajona dome, Lietuvas Publiskais kultūras institūts un mūsu Pīļu un muižu asociācija. Brauciena nolūks bija 3 dienās paskatīties uz pilīm no kultūras mantojuma saglabāšanas puses — kā to paveikt, piesaistot dažādu, arī ES finansējumu.

Cirklišķes, Zīpļu un Bistrampoles muižas nupat sāktas atjaunot un restaurēt. Abas pirmās atrodas privātās rokās. Cirklišķes muižu īpašnieks atjauno tikai par saviem līdzekļiem, ir pārpilns ar enerģiju un idejām, pārzina katru stūrīti savā īpašumā. Lielākā bēda — trūkst restauratoru.

Zīpļu muižas komplekss atgādi-

• *Anda* pie *Roķišķu* pils.

Foto no A. Felšas albuma

nāja Pedvāli. Muižas ēkai pagaidām tikai uzlikts jumts, bet tas ir svarīgākais. Gaumīgi sakopta apkārtnē,

meņu kalis — ir kolorīta personība, kura stāstos par paveikto varētu klausīties stundām.

Bistrampoles muiža pieder nevalstiskai organizācijai, un tās atjaunošanai izlieto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļus. Ar to ieguvu vienu izlietojumu ir klapatas. Šo pazīstamo stāstu dzirdējām no ieinteresētās pašvaldības vadītāja. Muiža atrodas netālu no *Via Baltica*, skaistā vietā. Bijušajā zirgu stallī jau 5 gadus daudz cilvēku piesaista mūzikas festivāli. Abās pēdējās muižās vislabāk varēja redzēt, cik svarīgs ir īstais cilvēks īstajā vietā.

Pārējās muižās un pilīs atjaunošanas darbi jau pabeigti vai tikpat kā. Interesanti bija iepazīties ar pīļu un muižu apsaimniekošanas veidiem. Norvilišķes pils 15. gs. būvēta kā dzīvojamā ēka, bet vēstures gaitā kalpojusi kā vīriešu klosteris. Pie pils mūs sagaidīja mūks, ar kuru kopā pavadījām vakaru, iesaistoties dažādās nodarbēs viduslaiku noskaņās. Ieturējām kārtīgas viduslaiku vakariņas, kuru laikā galda piederumus izsniedza apmaiņā pret īpašu atjautību vai skanīgām vārsēm. Tiešām varēja pamācīties, kā uzņemt viesus viduslaiku garā.

Patīkami pavadījām laiku Roķiš-

ķu muižā, kas darbojas kā muzejs no pagājušā gadsimta 50. gadiem. Tik daudz oriģināla interjera, mēbeļu un trauku nav iespējams bieži sastapt, viss arī lietpratīgi atjaunots. Muiža ar īpašu aur!

Pārdomājot braucienu, vispirms vēlreiz nāk prātā, cik daudz ir atkarīgs no cilvēka *pareizajā* vietā. Otrkārt, no malas viegli pamanāmas kļūdas atjaunošanā, sākot ar plastmasas logiem un linoleju, kas nekādi neiederas pilīs un muižās, un beidzot ar nesaudzīgu attieksmi pret vēsturiskajām vērtībām. Tas liek aizdomāties par savu darbu. Treškārt, svarīgi ir apzināties mūsu vērtības, to, ko īsti neapjaušam, neprotam vai pat kautrējamies pasniegt viesiem.

Kaut gan Lietuvas kolēģi neliekuļojot atdzina, ka Latvija ir daudzus soļus priekšā pīļu un muižu apsaimniekošanā, tomēr brauciens deva vērtīgu vielu pārdomām. Un vēl. Es ieteiktu visiem, kuru ceļš vēl vedīs uz Lietuvu, nepabrukt garām kaimiņvalsts pilīm un muižām!

Anda Felša, pils direktore

Duņdžiņi stāsta

Mans nabaga kolhozs

Kolhozs mūsupusē nodibinājās 1948. gada rudenī. Par godu uzvaras svētkiem to nosauca par «9. maiju». Nav saprotams, kuram idiotam ienāca prātā vēlāk kopsaimniecību pārdēvēt arhaiskā un pretenciozā vārdā par «Boļševiku». Varbūt tāpēc, lai celtu nelielās un nīkuļojošās partijas pirmorganizācijas prestižu?

Kolhoza centrs atradās Sabdagās. Par pirmo priekšsēdētāju ievēlēja Frici Niedolu. Priekšnieki manījās bieži, un ar katru nākamo kolhozs slidēja uz leju. Visus vairs neatceros, bet daži uzvārdi atmiņā aizķērušies: Heinrihsone, Plešs, Goršanovs... No saimniekošanas tie neko nejēdza, izpildīja priekšrakstus, bet, trūkstot zināšanām un autoritātei, darbi nevedās.

Kad rajona lauksaimniecības darbinieku sanāksmē mūsu vadītājus strostēja par sliktajām ražām, atbilde bija gatava: «Mums zemīte liesa, nevaram sacensties ar citiem kolhoziem.» No viena hektāra vidēji ievāca drusciņ vairāk par pieciem centneriem graudu, 45 centnerus kartupeļu, bet piena izslaukumi no govīm nepārsniedza 1200 kilogramu.

Interesants fakts saistīts ar 1950. gada 25. martu, kad apritēja gads kopš daudzu saimnieku izsūtīšanas uz Sibīriju. Atceros, kāds satraukums valdīja vietējos zemniekos. Ļaudis runāja, ka tajā dienā vairāk nekā divdesmit pajūgu neaizbrauca uz mežu

pildīt kokmateriālu sagādes normas, kā arī mājās palika norīkotie braucēji uz tālākām plāvām, lai pārvestu sienu. Tas bija savdabīgs protests, nebaidoties par sekām. Nākamajā dienā viss atkal ritēja pēc plāna un

• 1982. gads. Jānis Lodziņš (1. no kreisās) ar zirgiem Maiju un Bultu.

grafika. Iespējams, ka tā ir tikai skaista leģenda, jo laikam jau neviena sabotiera mūsdienās nav starp dzīvajiem, kam varētu pajautāt, kā bija īstenībā.

Ja par priekšsēdētājiem derēja čangaļi, lai tikai būtu «maizes karte»

kabatā, tad brigadierus tomēr vēlēja no pašu vidus. Parasti tie likās lāga vīri, tikai bez organizatora dotībām. Raksturīgs piemērs bija mans draugs Jānis Lodziņš, kurš dzīvoja manas tantes mājās *Dižcēļos*. Pie glāzītes viņš vēlāk labprāt kavējās atmiņās par tiem laikiem, kas tagadējai paaudzei šķiet neticami un absurdi.

Lodziņš gribēja būt pret visiem labs un netika galā ar dzērājiem un sliņķiem, jo neprata uzkliegt un sist dūri galdā. Dūsmās viņš sāka raustīt

vien mazāka. Un tad ieradās komisija uzmērīt ražu. Arī revidentiem garšo rāceņi! Atkal mašīnā katram pa maišēlim. Toties uz papīra parādījās lielāki skaitļi nekā būtu sākumā, kad vēl neviens ne sieku nebija aizvedis. Visi paēduši un apmierināti. Jānis palāvās uz cilvēku godaprātu. Reizēm viņu piekrāpa, bet reizēm padoto viltība un apķērība nāca *ko-pējai lietai* par labu.

Agronoms agrā pavasarī lika ābolu lauku nolaistīt ar amonjaka ūdeni. Tīrums milzīgs, un traktoristam dārgās mantas atpūkās. Viņam bija slinkums un arī žēl zaudēt laiku, lai brauktu pakal šķidrajam mēslojumam, tāpēc pusi platības nobrauca tāpat. Brigadieris pārbaudīja — rīteņu pēdas redzēja, tāpat viss kārtībā. Mānīšanās nāca gaismā ap Jāņu laiku, kad sākās plauja. Kur bija ticis amonjakūdens, tur āboliņš sagāzies veldrē, ka nekādi nevarēja nopļaut. Gabals, kuru ķimikālijas nebija skārušas, plāvējiem raizes nesagādāja.

Kad Jāni Lodziņu atbrīvoja no brigadiera pienākumiem, viņš atplauka un kļuva pat it kā jaunāks — rūpju rievās izlīdzinājās un vīrs gandrīz vairs nestostījās, it kā būtu apmeklējis logopēdu.

Es būtu slikts dēls, ja nepieņemtu savu tēvu Jāni — ilggađēju zirgkopi. Stallis atradās *Dižcēļos*. Daudzas reizes esmu mērojis šo ceļu no *Mālējiem*: tūkstoš astoņsimt soļu, un katrs solis — viens metrs. Kļūda varētu būtu pieci seši metri. Tēvs cēlās četros no rīta,

sagērbās, aizdedza vējlukturi un devās ceļā, lai kādi laikapstākļi būtu — vai lija, pūta brāzmais vējš, vai stindzināja sals un puteņoja. Sākumā viņu piecēla pulksteņa zvans, vēlāk jau pats modās precīzi četros, kad parasti cilvēkiem ir saldākais miegs. Māte bārās, lai pasaudzējot veselību. Bet tēvs neļāvās pierunāties. Tur taču gaidīja arī divi viņa paša zirgi, kurus kolhozs bija atņēmis — oficiāla laupīšana gaišā dienas laikā. Ja es būtu uz pusi tik apzinīgs, dzīvē daudz vairāk sasniegtu. Man pietiek ar mazumiņu. Bet vēl jau ir iespēja laboties.

Arnolds Auziņš

• 20. gs. 60. gadu beigās. Mālēju saimnieks Jānis Auziņš ar mazdēlu Alni.

Sarauj, Dundaga!

Dundagas medņiem jaunas formas

Dundagas medņi, 11 Dundagas vidusskolas audzēkņu hokeja komanda, pērn Talsu rajona jauniešu amatieru čempionātā ieguva 6. vietu. Labākie puiši jau pastiprina pieaugušo komandu. Pirms jaunās sezonas jaunieši ieguvuši glītus formas tērpus, par ko pateicas

pašvaldībai un VP-Trans prezidentam Viktoram Stepkovskim. Attēlā no kreisās redzami 9. a. klases skolnieks Edijs Burnevics, komandas atbalstītājs Atis Burnevics un 8. c. klases skolnieks Emīls Viksna.

Aļņa Auziņa teksts un foto

zupu, bet vakara noslēgumā priecājās par ugunošanu un līksmojās ballē, kurā spēlēja gan nesenie vidusskolēni — grupa *Zaļie pipari*, gan arī Juris Kajaks, Gints Janbergs un Ludis Derkevics no Talsiem.

Dainis pateicas par atbalstu pašvaldībai un tās vadītājam Austrim Kristapsonam, kas visu dienu dzīvoja līdzīti notikumiem, un G. Janbergam. Pateiksim paldies arī pašam Dainim par nenogurstošu sporta dzīves kustināšanu pagastā!

Alnis Auziņš

Šahisti Šveices šūpolēs

Vasarā duņdžiņi piedalījās vērienīgos šaha sarīkojumos: pašmāju atklātajā čempionātā *Dundagas torņi* jūlija otrajā pusē un Latvijas grandiozākajā šaha festivālā *Liepājas rokādē* augusta sākumā.

Pērn *Dundagas torņus* rīkojām kā starptautiskas bērnu un jauniešu sacensības. Jau aizvadītajā ziemā šahisti no dažādiem Latvijas novadiem taujāja par gaidāmās vasaras torņiem. Nolēmām mazliet pamainīt izcīņas kārtību, proti, rīkot atklātās sacensības bez vecuma ierobežojuma.

Šaha cīņas aizritēja gods godam — gan nopietnās partijas ar stundas apdomas laiku, gan piecu minūšu ātrspēle, gan nu jau ierastais futbola mačs starp ciemiņu un mājnieku komandām. Tajā gluži kā pērn neizšķirts: viens pret vienu.

Divdesmit sešu dalībnieku vidū līdztekus mājniekiem spēlēja šahisti no Kuldīgas, Liepājas, Rīgas, Siguldas un Kārsavas. Vecākajam, meistarkandidātam Kazimīram Unguram, bija 60 gadu, jaunākais bija mūsu 1995. gadā dzimušais Edvīns Emerbergs.

Lielāku šaha sacensību norisei parasti lieto tā saucamo Šveices sistēmu. Pāris vārdos: jo tu labāk nospēlē, jo tev spēcīgāki pretinieki. Tā nu lielā daļā dalībnieku mētājās Šveices šūpolēs — panākums uzmet tabulas augšgalā, bet viena neveiksme jau nosviež viducī vai pat vēl zemāk...

Šo rindīņu autoram ir gandarījums par pašām sacensībām, arī labajām atsauksmēm gan klātienē, gan pat vēl pēc sacensībām. Neapmierinājā tikai paša spēle. Toties tā lieliski izdevās Ingum Blumbergam, kas pārliecinoši ieguva labāko dundadznieka balvu. Otro vietu šajā vērtējumā izcīnīja Elvis Bēķis

(Elvis pārdzīvojumiem bagātā pēdējās kārtas partijā uzvarēja savu skolotāju), trešo — Jurgis Remess. Ingum tika arī reitingbalva — par labāko progresu. Divas godalgas ieguva Didzis Pabērzs — kā labākais no Pabērzu ģimenes un kā pirmo vārtu autors futbola spēlē. Kopējā ieskaitē pirmais trijnieks bija šāds: meistars Vadims Daškevičs, meistarkandidāte Māra Puceņa (Kuldīga) un meistarkandidāts Ritvars Reimanis (Liepāja). Jaunais talantīgais liepājnieks uzvarēja ātrspēlē, otrajā vietā atstājot V. Daškeviču, bet trešajā — kārsavieti Olģertu Indričanu, kurš savukārt saņēma speciālbilvī kā vistālāko ceļu mērojušais dalībnieks.

Paldies pašvaldībai par finansialo atbalstu un māksliniecei Velgai Eizenbergai par jaukajām piemiņas medaļām!

Pieci dundadznieki piedalījās Liepājas rokādēs šaha svētkos. Atklātajā turnīrā (188 dalībnieki) vislabāk sekmējās J. Remesam (5 punkti 11 kārtās), puspunkts mazāk I. Blumbergam, vēl pusīte mazāk E. Bēķim, bet pa 3,5 punktiem bija Didža un Raiņa Pabērzu kontā. Ātrspēlē Elvja rēķinā bija 4,5 punkti 11 kārtās, par punktu atpalika Ingus un Jurgis. Mūsējie piedalījās ar komandsacensībās, 38 vienību vidū ierindojoties 32. vietā, savukārt Jurgis un Elvis spēlēja arī valstu sacīkstē Latvija pret Lietuvu — Jurgis zaudēja, bet Elvis nospēlēja neizšķirti.

Alnis Auziņš

Attīstības nodaļā Pilī
piekdien, 14. IX plkst 10.00
Valsts ieņēmumu dienesta
seminārs

Piemīņas akmens atklāšana
Dundagas koncentrācijas no-
metnē un pie Čiekuru mājām
nogalināto ebreju piemīnai.
2. oktobrī plkst. 13.00 pie Čie-
kuru mājām.

Antons Dimants (1942)
Valērijs Korelovs (1972)
Imants Kēnigsvālds (1945)
Zinaida Licenberga (1921)
Anna Nikolajeva (1923)
Pēteris Peilāns (1931)

«Dundadznieks» Nr. 8 (65)
2007. gada augusts.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška.

Publicitē materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize